

Debesuota, gali snigti.
Saulė teka 6:52, leidžiasi

Library of Congress Gr.
Periodical Division
Washington, D. C. 20540

VOL. LV

NAUJIENOS

THE LITHUANIAN DAILY NEWS

Chicago, Ill. — Pirmadienis, Vasario-February 12 d., 1973 m.

The First and Greatest Lithuanian Daily in America
NAUJIENOS
The Lithuanian Daily News
Published by The Lithuanian News Publishing Co., Inc.
1739 N. Halsted Street, Chicago, Ill. 60608
Haymarket 1-6100
Over One Million Lithuanians in The United States

Kaina 15c

36

SUGRIŽTA PIRMIEJI JAV KARO BELAISVIAI

A. L. SOCIALDEMOKRATŲ SAJUNGOS PAREISKIMAS VISUOMENEI

Nuo pirmosios Lietuvos okupacijos dienos, per daugiau, kaip 30 metų, Amerikos lietuviai veda kovą už savo tėvų ir protėvių krašto — Lietuvos išlaisvinimą iš bolševikų Rusijos vergijos. Tai kovai konsoliduoti visų patriotinių Amerikos lietuvių politinių ir labdaros organizacijų buvo sudaryta Amerikos Lietuvių Taryba.

Per tuos kelis dešimtmečius Amerikos Lietuvių Taryba atliko visą eilę labai svarbių darbų, kaip pavyzdžiui išgavimą iš JAV prezidento Rooseveltto Lietuvos okupacijos nepripažinimo ir to nepripažinimo pakartojimą po jo sekusių prezidentų; Vokietijoje, po II-o Pasaulinio karo atsiradusių lietuvių tremtinių grąžinimo sustabdymą, tiems tremtiniais šelpti organizacijų sudarymą bei jų į JAV įsileidimą; JAV Kongreso Lietuvos okupacijos ištyrimą ir pan.

Veikdama JAV-se, Amerikos Lietuvių Taryba, kaip Lietuvos piliečių organizacija, vadovauja visai Lietuvos laisvinimo veiklai šiame krašte, reaguodama į politinius įvykius liečiančius Lietuvos reikalus.

Visą savo veiklos laiką Amerikos Lietuvių Taryba glaudžiai bendradarbiavo su Vyriausiu Lietuvos Išlaisvinimo komitetu, finansiniai ir kitomis priemonėmis remdama jo veiklą.

Lietuvos laisvinimo darbas artimiausioje ateityje gali įeiti į naują fazę ir įgauti kitokios formos. JAV ir kitų vakarų kraštų santykių su Sovietų Sąjunga vystymasis, Europos Saugumo konferencijos šaukimas, verčia mus ir toliau nemažesniu budrumu sekti besikeičiančių sąlygų linkmę ir, kiek jėgos leidžia, stengtis užkirsti kelią Lietuvos okupacijai, įteisinti. Nereikia niei aiškinti, kad tai iš mūsų pareikalaus visų jėgų konsolidacijos.

Savo veiklai, taip pat Vliko piniginei paramai lėšų Amerikos Lietuvių Taryba sukaupė Vasario 16 dienos Lietuvos Nepriklausomybės minėjimu metu surinktomis aukomis. Tai yra per dešimtmečius nusistovėjusi tradicija. Tačiau paskutiniu metu atsirado ir daugiau organizacijų, kurios dažnai duplikuodamos Amerikos Lietuvių Tarybos darbą, senigiasi Vasario 16 d. minėjimų proga pasirinkti aukų savo reikalamis. Amerikos Lietuvių Socialdemokratų Sąjunga laiko kad kol nėra sudaryta bet kokia tobulesnė Lietuvos laisvinimo organizacija, visas Lietuvos laisvinimo darbas AV turi būti ir toliau vadovaujamas Amerikos Lietuvių Tarybos; bet koks su Amerikos Lietuvių Tarybos darbu paralelizmas yra mūsų vedamai laisvės kovai žalingas ir jėgų bereikalingas skaldymas. Dėl to, Amerikos Lietuvių Socialdemokratų Sąjunga kreipiasi į visus geros valios lietuvius, ragindama ir toliau skaitlingai dalyvauti Vasario 16 d. Lietuvos Nepriklausomybės minėjimuose ir darbu bei piniginėmis aukomis remti Amerikos Lietuvių Tarybos Lietuvos laisvinimo vedamą darbą.

Amerikos Lietuvių Socialdemokratų Sąjunga

Sen. Stennis, kurį pūšė Washingtono perlovė, ligoninėje stiprėja ir sveiksta.

Urugvajaus valdžia nusileido armijai

MONTEVIDEO. — Urugvajuje prezidentas Bordaberry buvo priverstas nusileisti armijai ir aviacijos viršininkams ir priimti naujai paskirto gynybos ministerio atsistatydinimą. Kartu su gynybos ministru pasitraukė ir visa vyriausybė.

Montevideo gatvėse per visą krizės laiką patuliavo karo laivyno ginkluoti vyrai. Lai-vynas išliko prezidentui ištikimam.

Karinių jėgų konfliktas su prezidentu įvyko kai minėtų ginklų rūšių vadai pareiškė prezidentui, kad jiems nepatinka naujai paskirtas gynybos ministeris Antonio Francese ir jie jo įsakymų neklausys. Naujas ministeris, išgirdęs apie tai, pareikalavo, kad aviacijos ir armijos viršininkai pasitrauktų iš pareigų, tačiau šie atsisakė ir laimėjo.

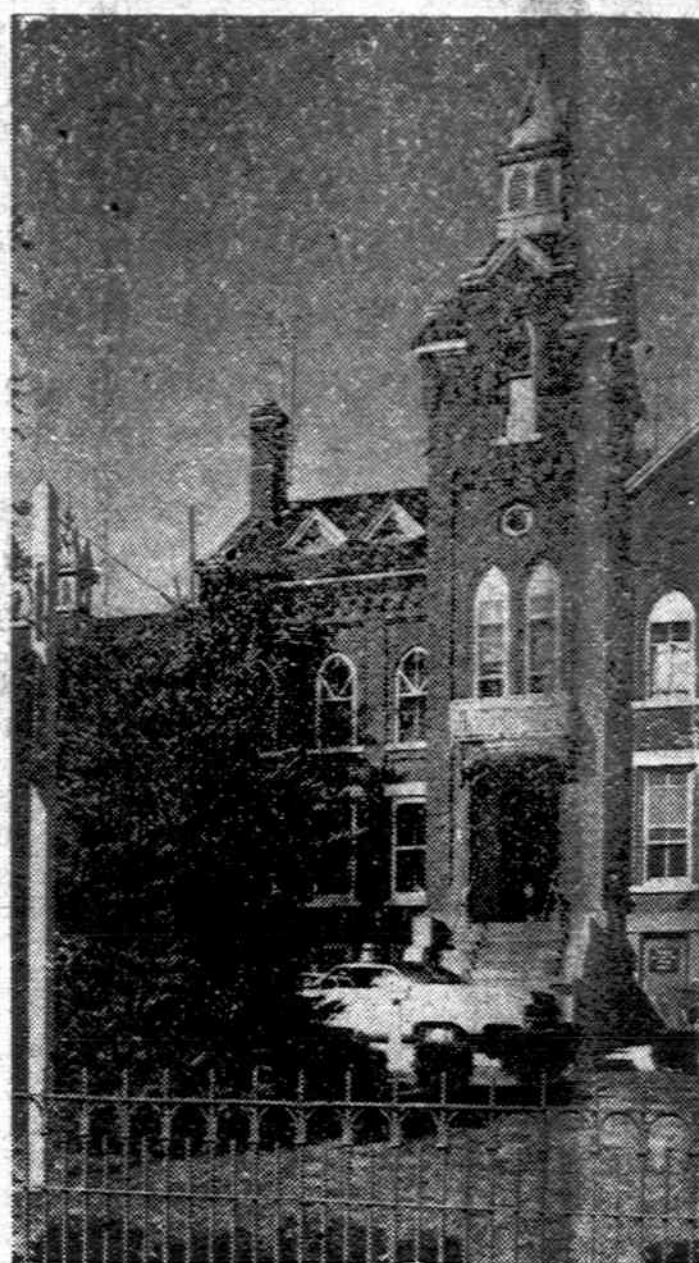
Artėja Vliko 30 m. sukaktis

Šių metų lapkričio 25 d. suka-ka 30 metų kai vokiečių okupacijos metu (1941 — 1944) Lietuvos politinių grupių ir kovos sąjūdžių vadovybės įsteigė Vyriausią Lietuvos Išlaisvinimo Komitetą. Okupantams keičiantis Komitetas, kurio dauguma narių buvo Gestapo įkalinti, negalėdamas beįsilaikyti Lietuvos pogrindžio, kurį baigiantis atsidūrė užsienyje. Jis, vadovaudamasis aukščiausiais tautos idealais — Padėti Tautai atkurti savo Valstybinę Nepriklausomybę — darbą tęsia toliau. Karts nuo karto atsinaujindamas jaunomis pajėgomis, Komitetas viliasi ryžtingai veikti toliau, — kol bus galutiniai pasiektas tikslas.

Šios sukakties proga, Vlikas nutarė išleisti apie save leidinį, kurį parašyti apsiėmė sekretorius Stasys Dzikas. Manoma, kad leidinėlis galės patarnauti visuomenei ir lituanistinėms mokykloms kur yra einamas visuomenės mokslas. (Dvidešimtmečio sukaktis bū-vo išleista anglų kalba knyga — Twenty Years' Struggle for Freedom of Lithuania — kurią tada paruošė Juozas Audėnas).

HOLLYWOODAS. — Televizijos konservatorius "Archie Bunker", kurį vaidina Carrol O'Connor, paskutiniuose rinkimuose palaikė demokratų ir paaukojo sen. McGovern kampanijai 1,000 dol.

BELFASTAS. — Aštuoni protestantai 8. Airijos teisme apkaltinti riaušių organizavimu. Ketvirtadienį 7 asmenys buvo sužeisti, įvyko 35 gaisrai, 8 sprogimai ir 68 žmonės buvo suimti.

Bridgeporto, Conn. kalėjimas daugiau panašus į mokyklą ar miesto rotušę. Čia kaliniai mokosi pagal naujausius švietimo principus.

LENKŲ ŽVILGSNIS Į LIETUVIŲ KOVĄ

Zinomas Paryžiaus lenkų kalba žurnalas "Kultura", savo 1972 rugsėjo laidoje, atspausdino E. Zagiel'io straipsnį, pavadintą "Litwini" (Lietuviai). Straipsnis pradedamas taip:

"Kai pirmiaujantieji mokslininkai kompiuterių pagalba, šiandien priėjo išvados, kad prie katastrofos žengiančio pasaulio vienintelis išgyvenimas yra nauja "nulinio vystymosi" programa, siekianti sulaukyti gaivališką išsipletimą ir gyventojų skaičiaus augimą. Lietuviai patriotai jau kuris laikas patyrimais vykdo tą teoriją praktikoje, suprasdami, kad per staigi industrializacija, kai trūksta vietos darbo rankų (tiksliau galvų) antplūdį iš Rusijos kartu su tuo ateina rusifikacija, kaip kad tai atsitiko Latvijoje, kur latvių tėra 50%, tuo tarpu kai Lietuvoje lietuviai dar sudaro 80%". Norėdami užkirsti kelią rusų antplūdžiui, lietuviai masiniai eina dirbti fabrikuose, todėl žemės ūkyje jaučiamas aštrus darbo jėgos trūkumas.

Reikia prisiminti sako autorius, kad prieškarinė Lietuva buvo didelių dvarų, be fabriku, net ir be didelių kaimų — buvo mažų "sau ponų" kraštas, kur tik kas ketvirtas žmogus (įskaitant ir valdininkus) buvo samdiny, tuo tarpu kai dabar visi virtę samdiniais. Per eitimą šimtmečio kas ketvirtas lietuvis išemigravęs į Ameriką. Tamprūs ryšiai su ta emigracija išugdė jausmą, kad civilizacijos atžvilgiu lietuviai priklauso Vakarams. Todėl, sako, autorius, visų dabartinių neramumų Lietuvoje priežastis esanti ta, kad lietuviai žūbūt nori išlaikyti savo lietuviškąjį "way of life", taip skirtingą nuo sovietiškojo.

Išvardindamas dingusius lietuvių mokslininkus (Jurgis Lebedys, Jonas Kazlauskas, Kazys Umbrasas, Juozas Senkus, Stasys Budrys), rašo: kad Kazlauskas nužudytas, o Um-

Maskva nenori įsileisti dvasiškių

WASHINGTONAS. — Atstovų Rūmų narys, jėzuitas kunigas Robert Drinan planavo su Amerikos dvasiškių delegacija važiuoti į Sovietų Sąjungą, patyrinėti, kaip ten gyvena žydai. Pradžioje Kremlius sutiko įsileisti 10 žmonių delegaciją, kurioje be Drinan dar turėjo būti žinomas protestantų teologas Reingold Niebuhr, žydų rabinas Marc Tannenbaum ir kiti. Delegacija turėjo išvykti į Maskvą sekmadienį, tačiau paskutiniu metu sovietų Inturist agentūra pranešė, kad delegatai nebegaus anksčiau žadėtų viešbučio kambarių ir todėl jiems nėra ko į Maskvą važiuoti.

Kun. Drinan pareiškė, kad viešbučio rezervacijų atšaukimas yra tas pat, kaip vizų atėmimas.

Sustabdė Aliaskos linijos statymą

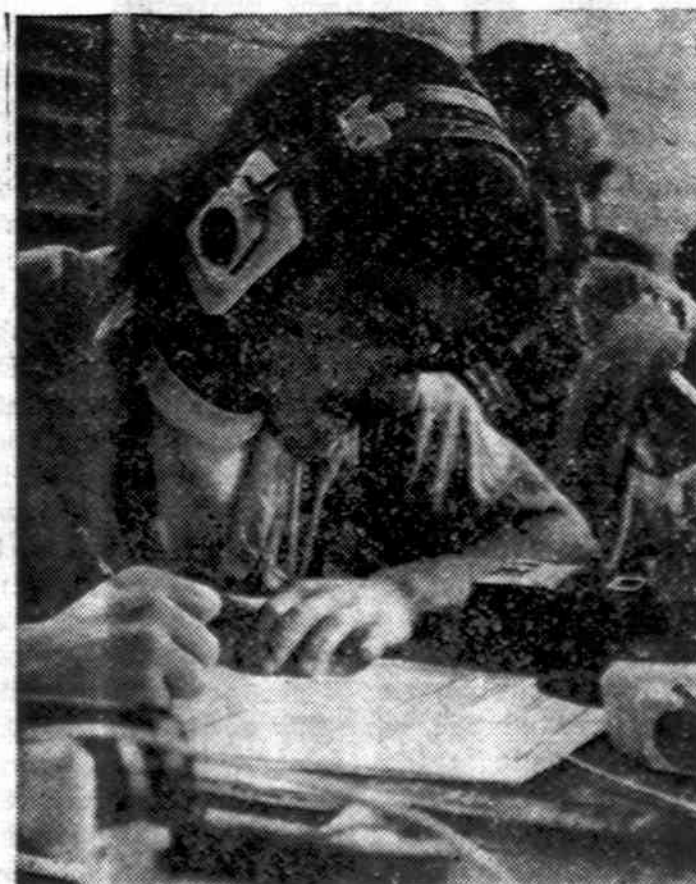
WASHINGTONAS. — Federalinis Apeliacijos teismas atšaukė leidimą žibalo bendrovės statyti per Aliaską žibalo vamzdžių liniją. Pritardamas gamtos draugų organizacijų argumentams, kad žibalo linija gali pakenkti Aliaskos gyvūnijai, teismas nurodė, kad linijai leistas 146 pėdų žemės ruožas yra per didelis. Jis turi būti ne didesnis kaip 25 pėdos iš abiejų linijos pusių.

Nežiūrint šio sprendimo, kuriuo didžiausios gamtos mylėtojai, bendrovė žada išrūpinti kitą leidimą, o jei reikės išgauti specialų kongreso įstatymą, kuris leistų statyti taip svarbią liniją, kurios pageidauja ir Aliaskos valdžia.

WASHINGTONAS. — B - 52 lėktuvo pilotas, kuris atsisakė skristi bombarduoti Hanojaus, buvo paleistas iš kariuomenės "mažiau kaip garbingomis sąlygomis".

NASHVILLE. — Tennessee kalėjime 27 kaliniai baigė Aukštesniąją mokyklą ir gavo diplomus. Kalėjimo vadovybė sako, kad 73% kalinių išlaikė egzaminus.

◆ Viceprezidentas Agnew baigė vizituoti septynias Azijos šalis ir grįžta namo.

Naujausi elektroniniai aparatai naudojami Bridgeporto, Conn. kalėjimo jaunų kalinių mokymui. Sakoma, kad kalėjimo programa padeda kaliniams prisiderinti prie modernaus, įtempto gyvenimo.

CLARK BAZĖJ BELAISVIAI BUS PARUOŠTI SKRIDIMUI NAMO

SAIGONAS. — Clark aviacijos bazė Filipinuose vakar buvo pasirengusi amerikiečių belaisvių priėmimui. Pasirengimai šiam uždaviniui vyko jau prieš 7 metus. Šimtai medicinos, žvalgybos specialistų laukė dviejų specialių evakuacijos lėktuvų, kurie išskrido į Hanojų parvežti belaisvių. Clark bazėje belaisvių laukė ir admiralas Noel Gayler, Amerikos karo jėgų Ramiajame vandenyne vadas, atvykęs jų pasveikinti. Šioje bazėje belaisviai pėris įvairius medicinos patikrinimus. Į Hanojų išskrido 18 žmonių grupė su daktarais ir aviacijos mechanikais. Ta grupė liks Hanojuje, kol bus paleistas paskutinis amerikietis belaisvis.

Nauja dolerio krizė Europoje

PARYŽIUS. — Praėjusi penktadienį Vokietijos, Britanijos ir Prancūzijos finansų ministrai svarstė, nepaprastame posėdyje, ką daryti su Amerikos dolerio krize. Didieji Europos ir Japonijos spekuliantai, nepasitikėdami dolerio ateitimi ir galvodami, kad jo vertė bus sumažinta, bando dolerių atsikratyti ir supirkinėti kitas valiutas. Finansinės transakcijos Europos biržose rodo, kad labai gaudomos vokiečių markės ir japonų jenos.

Šeštadienį Tokijo bankai buvo uždaryti, nes anksčiau tą savaitę Japonijos bankams teko supirkti šimtus milijonų Amerikos dolerių.

V. Vokietijos kancleris Brandtas kalbėjo telefonu su prezidentu Nixonu, Prancūzijos prezidentu Pompidou ir Britanijos premjeru Heath. Vokietijos centrinis bankas praėjusią savaitę supirko 6 bil. dolerių, norėdamas sumažinti spaudimą ir siekdamas išlaikyti pastovią dolerio ir markės vertę.

Kanada pripažino šiaurės Vietnamą

OTTAWA. — Kanada paskelbė formaliai pripažinti šiaurės Vietnamo vyriausybę, tuo suteikdama šiaurės Vietnamui tą patį statusą, kaip Pietų Vietnamas. Užsienio reikalų ministras Sharp pareiškė, kad Hanojaus vyriausybės pripažinimas padės Kanadai geriau eiti pareigas paliaubų priežiūros komisijoje.

Kanada tapo vienintele tos komisijos nare, pripažįstančia abi Vietnamo dalis. Vengrija, Lenkija ir Indonezija, trys kitos komisijos narės, pripažįsta tik Hanojaus vyriausybę.

Vliko seimas bus Kanadoje

Kanados Lietuvių Bendruomenės vadovybei pakvietus, šių metų Vliko Seimas įvyks gruodžio 1 — 2 d. Seime bus paminėta ir 30-ji sukaktis. Praverstų, kad šiemet savo gyvenvietėse susibūrę lietuviai pasistengtų šią sukaktį paminėti kuo plačiau, per ką būtų visuotiniau išryškintos Lietuvos laisvinimo pastangos ir priemonės. Juk tai mūsų visu reikalingas, nes bolševikams Vlikas yra pagrindinis taikinytis griauti. Eltos redakcija lauks iš mūsų spaudos daugiau dėmesio sukaktuviniui.

(E)

Clark bazės uždavinys yra kuo greičiau iš kuo švelniausiai belaisvius parengti skridimui namo. Tie kurie dėl sveikatos skristi į Ameriką negalės, sulauks savo artimųjų Filipinuose, kur juos valdžia nuves savo lėšomis.

Belaisviams bus tuojau išduotos naujos uniformos, su jų laipsniais, pritaikant jas, kur reikia, sublogusiems belaisvių kūnams. Kiekvienam bus sumažinta, bando dolerių atsikratyti ir supirkinėti kitas valiutas. Finansinės transakcijos Europos biržose rodo, kad labai gaudomos vokiečių markės ir japonų jenos.

Clark bazės uždavinys yra kuo greičiau iš kuo švelniausiai belaisvius parengti skridimui namo. Tie kurie dėl sveikatos skristi į Ameriką negalės, sulauks savo artimųjų Filipinuose, kur juos valdžia nuves savo lėšomis.

Clark bazės uždavinys yra kuo greičiau iš kuo švelniausiai belaisvius parengti skridimui namo. Tie kurie dėl sveikatos skristi į Ameriką negalės, sulauks savo artimųjų Filipinuose, kur juos valdžia nuves savo lėšomis.

Clark bazės uždavinys yra kuo greičiau iš kuo švelniausiai belaisvius parengti skridimui namo. Tie kurie dėl sveikatos skristi į Ameriką negalės, sulauks savo artimųjų Filipinuose, kur juos valdžia nuves savo lėšomis.

Clark bazės uždavinys yra kuo greičiau iš kuo švelniausiai belaisvius parengti skridimui namo. Tie kurie dėl sveikatos skristi į Ameriką negalės, sulauks savo artimųjų Filipinuose, kur juos valdžia nuves savo lėšomis.

Clark bazės uždavinys yra kuo greičiau iš kuo švelniausiai belaisvius parengti skridimui namo. Tie kurie dėl sveikatos skristi į Ameriką negalės, sulauks savo artimųjų Filipinuose, kur juos valdžia nuves savo lėšomis.

Clark bazės uždavinys yra kuo greičiau iš kuo švelniausiai belaisvius parengti skridimui namo. Tie kurie dėl sveikatos skristi į Ameriką negalės, sulauks savo artimųjų Filipinuose, kur juos valdžia nuves savo lėšomis.

SANTO DOMINGO. — Dominikonų respublikos sostinėje budi tankiai ir šarvuoti automobiliai. Valdžia bijo komunistų sukilimo. Neseniai iš Kubos atplaukė laivas su 10 komunistų vadų. Susišaudyme jau žuvo 3 kareiviai ir 3 buvo sužeisti.

KODEL LIETUVIŲ VISUOMENĖ TURI REMTI LITUANISTIKOS INSTITUTĄ

Pasikalbėjimas su Pedagoginio Lituanistikos
Instituto direktoriumi Aleksandru Dunduliu

Paskaičiau laikraščiuose, kad vasario mėnesio 17-tą dieną Jaunimo Centre Čikagoje bus Pedagoginio Lituanistikos Instituto vakaras. Ne literatūrinis vakaras, ne koks mokslinis, o tikras pasilinksminimas, su šokiais ir visais kitais linksmybių priedais. Taip ir pagalvojau, kad reikia daugiau sužinoti apie tai, ir apie patį Pedagoginį Lituanistikos Institutą. Sužinoti, ir tamis žiniomis su "Naujienų" skaitytojais pasidalinti. Nes jeigu jau ruošia vakarą, tai ruošia jį mums, lietuviškai visuomenei, ir norės, kad jį vakarą nueitume. Todėl vieną gražų šeštadienį nuvykau į Jaunimo Centrą ir sutrukdžiau Pedagoginio Lituanistikos Instituto direktorių Aleksandrą Dundulį. Pasikalbėti — sakau — noriu, kai ko paklausti. Pirmiausia štai ko:

Sužinojau, kad Pedagoginis Lituanistikos Institutas Čikagoje ruošia vakarą, kurio tikslas, greičiausia, sutelkti pinigų institutui. Kodėl Pedagoginis Lituanistikos Institutas tokių vakarų anksčiau neruošdavo, o tik dabar šis reikalas iškilo?

Gerbiamas Direktorius man šitaip atsakė:

— Teisingai Tamsta sprendiate, kad instituto vakarų rengimų tikslas yra sutelkti lėšų, todėl pats vakaras yra tik priemonė, įgalinanti reikiamą tikslą pasiekti.

— Čikagoje yra daug įvairių organizacijų, klubų, klubelių, kurie organizuoja įvairius smulkesnius parengimus, linksmyvą, subvėmus ir panašiai, tad susidaro didelė apkrova, todėl instituto vadovybė vengdavo rengti panašaus pobūdžio vakarus, o tik tenkindavosi kultūriniais minėjimais, pvz. Mažvydo, Donelaičio, Vaižganto, Putino ir kt. Šie minėjimai institutui išdoro nepapildydavo, bet ir nebuvo to siekiama. Visokius poreikius stengdavomės sutvarkyti mokslo mokesčio įnašais ir mecenatų aukomis, todėl šio pobūdžio linksmyvą nerengdavome.

— Nuolatos ieškoti mecenatų, prašinėti, kad kas nors malonėtų sutikti paremti vieną ar kitą būtiną šio instituto reikalą, pvz. išleisti didesnį ar mažesnį studentams reikalingą leidinį, įsigyti vieną ar kitą mokymo priemonę, nėra malonumas. Žmogus jautiesi lyg elgetaujas, nors lai darai ne sau, bet visuomenei. Kaip Tamsta žino, esame perkelti į naujas patalpas, tad atsirado vienas kitas naujas reikalas, pvz.: reikalingas vienas kitas naujas baldas, spintos knygomis ir t. t., todėl nutarta pamėginti surengti linksmyvą kario pobūdžio vakarą, su trum-

pa studentų atliekama menine programa, su baru, bufetu ir šokiais. Lietuviškoji visuomenė turėtų institutą paremti ir jį vakarą nueiti.

— Kodėl lietuviškoji visuomenė turėtų institutą paremti ir jį vakarą nueiti? Kodėl turėtų jį institutas rūpėti?

— Man atrodo, kad kiekvienam sąmoningam tautiečiui yra aišku, kad institutas įsteigtas ne kieno nors pramogai ar kokiam neaiškiam asmeniškam malonumui patenkinti, bet jaunosios kartos lituanistiniam švietimui.

— Tamstai puikiai žinoma, kad įvairiomis progomis mūsų iškiliųjų visuomenės veikėjų viešai iš įvairių tribūnų gyvu žodžiu ar per spaudos puslapius skatina ir graudėte graudena visuomenę, ragindami slengti išlaikyti lietuviybę. Mano supratimu, lituanistinis jaunimo švietimas yra vienas pagrindinių lietuviybės išlaikymo veiksnių. Išmeskite lituanistinį jaunimo švietimą — automatiškai žengsime į nutautėjimo globą!

— Taip pat aišku, kad savosios kultūros palaikymui, o ypač jos ugdymui — būtinas jaunosios kartos lituanistinis švietimas. Net ir kūrybingiausios asmenybės, apsišarvusios net keliais daktarato laipsniais, bet savosios tautinės kultūros nepažinusios, o juo labiau gerai nemokėdamos gimtosios kalbos, vargu ar galės savąja kūryba palaikyti mūsų kultūrą, o ką jau bekalbėti apie jos ugdymą!

— Institutas yra įsteigtas mūsų visuomenės jaunosios kartos lituanistiniam švietimui, todėl manau, kad mūsų visuomenė, laikydamosi mūsų tautos išminties, išreikštos posakiu: "Rauka ranką prausia", teiksias pasikambinti telef. 925-9436 ir užsisakyti staliukus, atvykti į šį pobūvį — linksmyvakarį, kur bus puikus bufetas, baras, nuotaikingi šokiai, o meninė programa atliks patį instituto studentai.

— Ką tik priminėte, kad institutas yra įsteigtas mūsų visuomenės jaunosios kartos lituanistiniam švietimui. Ar galėtumėte papasakoti, kas jį įsteigė, ir ar jis pateisino savo buvimą?

— Kai kurie Čikagos Aukštesniosios Lituanistinės Mokyklos mokytojai privačiuose pokalbiuose dažnai panagrinėdavo šią mokyklą baigusiu jaunuolių tolimesnį lituanistinio švietimo klausimą, tad kilo mintis ką nors realaus suorganizuoti. Šių pokalbių įtakoje, 1958 m. "vasaros atostogų" metu, keli momeginiai surengti linksmyvakarį, susirinkę Jaunimo Centro pobūdžio vakarą, su trum-

Aleksandras Dundulis (dešinėje) su Aleksandru Pakalniškiu svarsto įvairias Pedagoginio Lituanistikos Instituto problemas.

pritarant, nutarė įsteigti Pedagoginius Lituanistikos Kursus. CALM vadovybės globojamus. Vėliau, klausytojų skaičiui padidėjus, buvo praplėsta mokymo programa ir perorganizuota į savarankišką švietimo įstaigą, kuri buvo pavadinta Pedagoginiu Lituanistikos Institutu.

— Šio instituto buvimą reikalingumą, savotišką kaip ir pateisinimą, paliečiau, atsakydamas į antrąjį Tamstos klausimą. Čia tekėtų papildyti, kad PLI absolventai yra įsijungę į mūsų išeivijos jaunimo lituanistinio švietimo tinkle. Čikagoje, berods, visose lituanistinėse mokyklose, neišskiriant nė patio instituto, rasime daugiau ar mažiau "institutininkų", sėkin-

Čia tik dalis Ped. Lituanistikos Instituto bibliotekos, mums labai trūksta spintų knygomis, sako Aleksandras Dundulis sveičiu Al. Pakalniškį.

gai bemokytojančių, o taip pat ir spaudoje ne tik bendradarbiaujančių, bet ir tam tikrus skyrius vedančių, pvz.: p. J. Jasaitytė — "Drauge", p. D. Bruškaitė — "Mūsų Žiniose", D. Sončiūtė — "Ateityje", o PLJS sąjungos "Zinaraštį" redaguoja p. E. Pakštaitė su talkininkėmis p. L. Plienaitė, p. I. Stravinskytė ir p. M. Šerepkaite.

— Yra net ir pasižymėjusių mūsų visuomenės veikėjų, kuriems PLI atrodo nė menkiausio dėmesio nevertas. Bet ar ši įstaiga pateisina savo buvimą, tai kiekvienas asmuo gali spręsti pagal savo požiūrį bei įsitikinimus.

— Kokios instituto ateities gyvavimo perspektyvos?

— Instituto ateities gyvavimo perspektyvos neatsiejamos nuo mūsų tautiečių tautinio sąmoningumo, ryžtingumo ir savotiško pasiaukojimo, siekiant išlikti lietuviams, slėgiantis nepaskęsti svetimosios jūros nirsuligiai siautėjančiose bangose. Jei tautiečiai bus ne žodiniai, bet ryžto ir veiklos patriotai, tautinio idealizmo kupini, tai neaiškinama, kad lietuviybė, plačiau prasme, dar ilgai išsilaikys, o tuo pačiu ir PLI, kaip ir kitos lituanistinio švietimo įstaigos, bus reikalingas. Atmintina, kad tik tautiniai sąmoningos idealistinės asmenybės nenuatausta, kai tuo tarpu kai kurie materialistiniai tipai, neturintieji tautinės sąmonės idealizmo, besivykdamį gerovę, atskyla nuo tau-

tiečių ir dingsta svetimoje aplinkoje.

— Žlungant tautiniam sąmoningumui, žlugę ir visa lituanistinio švietimo sistema, o kartu su ja ir mūsų institutas, ko ne norėčiau sulaukti. Šnekėkiva atvira! Juk ne paslaptis yra, kad daugelis tautiečių į šeštadienines lituanistines mokyklas žiūri kaip į pigias vaikų priežiūros įstaigas, — ką mato kiekvienas akylasis lituanistinės mokyklos mokytojas. Vaiką pasiūnia ar atveža į šeštadieninę lituanistinę mokyklą, o visai nepžiūri, ar tas jo vaikutis paruošė reikiamas lituanistines pamokas.

— Kitas liūdnas reiškinys, kad daug jaunosios kartos tautiečių nusikelia į užmiesčius, toliau

mo reikalams ne pirmu nebuvu pajudinti. Išėitę, kad jaunimo lituanistinio švietimo vertė lietuviybės išlaikymui skaitoma lygu nuliui! Taigi ir ateityje, jei vertintojai į jaunimo lituanistinio švietimo reikalus taip žiūrės, kaip kad šiandien žiūrina, tai objektyvaus vertinimo nelaukima.

— Tik kruopštūs kultūros ar autos istorijos tyrinėtojai, jei susiras kokius nors mūsų archyvus, galės susidaryti objektyvias nuomones ir skirtingus vertinimus, nei kad šiandien turime.

Daugiau klausiti nebegalėjau, nes ponas Direktorius turėjo kažkur skubėti. Bet ir to jau užtenka pasidaryti išvadai, kad į Pedagoginio Lituanistinio Instituto vakarą vasario 17-tą nueiti reikės ir man, ir Tamstai, miešas skaitytojau, nes abudu tebesava lietuvių.

Aleksandras Pakalniškis

Am. Liet. Piliečių veikla

Amerikos Lietuvių Piliečių Pašalpinio klubo metinis susirinkimas įvyko š. m. sausio 21 d. Gruodžio mėn. susirinkimas įvyko mažai narių. 1973 m. išrinkta nauja valdyba: pirm. Estella McNamee, vicepirm. Paul Masilionis, nutarimų rašt. Rožė Didžgalvienė, kontr. rašt. Josephine Masilionis, kasininėkas Matt Povilaitis, maršalka Petras Palikonis koresp. Estella McNamee, ligonių tank. Paul Masilionis.

Turėjo patikrinti knygas, šį darbą atlikę apsiėmė Gennie Povilaitis, Helen Vengeliuskas ir Alex Gabel. Revizijai atlikti Didžgalvienė pakvietė komisijos narius į savo namus. Susirinkime buvo pranešta, kad narė Julė Sačauskas sunaikiai serga. Jai palinkėta greitai pasveikti. Buvo pageidauta, kad po kiekvieno susirinkimo būtų vaishės o ne pietūs. Šis įnešimas visų narių buvo

prifimas. Buvo malonu stebėti, kai nariai, užsimokėję namio mokesčius, pasiliko susirinkime ir rimtai svarstė klubo reikalus. Klubo sekretis susirinkimas bus š. m. vasario 18 d.

E. M. McNamee

CTA laikinai išgelbėta?

Illinojaus legislatūros pašalpinimo komitetas nubalsavo skirti \$8 milijonus valstijos lėšų Chicago transito administracijai (CTA) paremti. Parnamos masinei transportacijai būdama, mažiau valgyti mēbilius bus svarstomas atstovų šios ir kitokių proteinais (balbutimis) antradienį, o senatė ketvirtadienį. Chicago mēstas ir Cook apskritys yra pažadę CTA paramai duoti \$15 milijonų.

Neabejojama, kad legislatūra bily priims ir CTA galės gyvuoti iki sekancios finansinės krizės ateinantį birželio mėnesį.

DEL PENSIJŲ NASLĖMS

Social Security rašo, kad kai kurios naslės savo padidintus social security čekius šio vasario 3 dieną. Ar naslės gali gauti padidintą čekį, priklauso nuo dviejų sąlygų:

1. Naslės amžius tuo metu, kai pradėjo gauti social security čekius;
 2. Naslės vyro amžius, kuomet jis gavo savo pirmąjį mėnesinį čekį.
- Jei nei naslė, nei jos vyras negavosocial security prieš sulaukdam 65 metų amžiaus, tai naslė gaus pilną pensijos padidinią, tai yra visą 100 nuošimčių savo buvusio vyro išmokėjimą.
- Naslė jokio pensijos padidinio negaus, jei pradėjo gauti savo social security čekius tarp 62 ir 65 metų amžiaus.
- Jei naslė arba jos buvęs vyras pradėjo gauti social security čekius tarp 62 ir 65 metų amžiaus, ji gali gauti pensijos kimo butų vaishės o ne pietūs. Šis įnešimas visų narių buvo

dinto savo pensijos čekio arba čekio padidinimas buvo mažesnis negu buvo tikėtasi, tautai buvo dėl ty dviejų aukščiau minėtų priežasčių

Proteinai jau nebe geri

St. Petersburg, Fla., mieste vykstančioje tarptautinėje imunologijos konferencijoje Minesotos universiteto tyrinėtojas Dr. William Cooper savo pranešime nurodė, kad apsišaugoti nuo slogų ir kitokių apskirėtųjų vienas tikriausių būdų — mažiau valgyti mėbilius ir kitokių proteinais (balbutimis) turtingų maisto produktų. Bandymai su pelėmis parodė, kad mažai proteinų turinčiu maistu maitinant pelėles, jos 50 nuošimčių mažiau teapsikrėtė virusų infekcijomis negu tos, kurios buvo šertos proteinais turtingu maistu.

Pasak Dr. Cooper, daugelis imunologų dabar tiki, kad mažai proteinų turintis maistas gali prisidėti prie vėžio kontroli-

lės. Vegetarai (mėsos nevalgantieji) paprastai gyvena ilgiau kaip mėsa valgantieji ir jų tarpe mažiau esą vėžiu apsigimę.

Kitas šios konferencijos dalyvis Dr. Fret Rosen iš Harvardo universiteto pranešė, kad intensyviai daromos pastangos izoliuoti thymus hormoną, skaitomą pagrindiniu atradimu vėžiui sukontroliuoti. Tas hormonas padeda kūnui palaikyti savo celių imunitetą (atsparumą) prieš infekcines ligas.

Viename pokilyje, kuriame dalyvavo ir Mark Twain, užsimezgė kalba apie dangų ir pragarą. Kiekvienas iš pokilio dalyvių reikė tokią ar kitokią savo pažiūrą. Galop vienas iš jų kreipėsi į Mark Twain teiraudamasis jo nuomonės. Humoristas šypsodamasis atsakė: "Aš nuo savo nuomonės susilaikysiu, nes abejojose tose vietose turiu daug gerų pažįstamų."

30 Day Free Trial Offer

Your money completely refunded, if you are not satisfied. Try the Chiropractic mattress in your own home ... sleep on it ... you'll feel the difference!

Starting at \$9995

COLUMBIA MATTRESS CO.

Here are 6 reasons why

Chiropractic is your best bedding buy!

1. 24 Side Supports
2. Heavy gauge innerspring unit
3. Edge to Edge Firmness
4. Airtex Border
5. Steriguard Treated
6. Quality matching boxspring

Made with patented springwall

Mattress Construction

NO SPOKE LAG

NO MORE SLEEP SURFACE

NO CENTER SAG

NEAT SLEEPING ALIAMS

Glaser's Furniture & Appliance Co.

5115-5123 SO. KEDZIE AVE.

PRospect 6-1790

OPEN MONDAY AND THURSDAY EVENINGS

SAVE AT

Mutual Federal Savings and Loan

2212 W. CERMAK ROAD — CHICAGO, ILLINOIS 60608

Peter Kazanavskis, President Phone 347-7747

ON SAVINGS CERTIFICATES OF \$10,000. OR MORE 2 YEAR MATURITY

6% Per Annum

Paid and Compounded QUARTERLY

5% REGULAR PASSBOOK ACCOUNT Per Annum

NOW INSURED TO \$20,000.

BENDRUOMENĖ IR POLITIKA

Niekam nėra paslėptis, kad Lietuvos Bendruomenės kūrimas yra Vlikas. Amžinos atminties pėsl. M. Krupavičius, tuojais Vliko pirmininkas su prato lietuvių vienybės reikšmę. Suprato, kad būtina bendrinė organizacija, sugebanti suvienyti visus lietuvius išeivijoje, kad jie, lietuviai, nežlugint savo pasaulėžiūrą ir minčių, toje organizacijoje susiję, vienas kitam paduotų ranką.

Lietuvių Chartoje sakoma: "Pasaulyje pasklidę lietuviai sudaro vieningą Pasaulio Lietuvių Bendruomenę".

Toliau sakoma: "Tautinis solidarumas yra aukščiausiaji tautinė dorybė", o kitas sakinybės pabrėžia: "Lietuvius ugdo tautinį solidarumą".

Lietuvių Charta paskelbta Lietuvos Išlaisvinimo Komite- to 1949 metų birželio 14 dieną.

JAV LB aktas, paskelbtas JAV LB šventėje ir jos dalyvių iškilmingai pasirašytas, savo punkte "d" sako: "Pareigingai remti Lietuvos laisvinimo kovą ir Lietuvių Tautos gelbėjimo pastangas, nuosirdžiai išreiškia savo tautinį solidarumą Jungtinių Amerikos Valstybių Lietuvių Bendruomenėje".

Aktas pasirašytas 1951 metų lapkričio 18 dieną.

Ši diena yra JAV LB įsisteigimo diena.

Šie duomenys nėra laužti iš pirmo. Jie yra paskelbti naujose LB įstatuose.

Mes tikime aktą pasirašiusių mintimis, mes privalome mėginti dėti pastangas, kad skelbiamos mintys būtų kuo tiksliau vykdomos. Tačiau pats didysis prieštaravimas JAV LB aktui glūdi pačiuose JAV LB įstatuose. Įstatai pabrėžia organizavimą politinių institucijų, ko visi nematytų iš aukščiau mano pamatuoto sakinio, kartoju, "... remti Lietuvos laisvinimo kovą".

Nėra pasakyta, kad Bendruomenė turėtų organizuoti tas institucijas, nes tam tikslui yra

kitos bendrinės organizacijos. Aiškiai suprantame, kad laisvinimo kovos rėmimas yra viena, jos organizavimas — visai kita.

Kad Bendruomenė privalo remti Lietuvos laisvinimo kovą, per daug aišku. Ji susijusi su visais lietuvių išeivijoje, kad jie, lietuviai, nežlugint savo pasaulėžiūrą ir minčių, toje organizacijoje susiję, vienas kitam paduotų ranką.

Manau, supratome. Didysis prieštaravimas turėtų būti palaidytas, nes kaipgi atrodo, kad tame pačiame leidinyje pradžioje sakoma vienaip, o palytį įstatai paneigia patį JAV LB sukūrimo aktą.

Tai oficialus reikalas. Su juo turime skaitytis. Tačiau dar lieka gražaus bendradarbiavimo tarp didžiųjų institucijų apsprendimas. Susitarus politiniams veiksniams su LB vadovybėmis, gražiai ir tikrai lietuviška dvasia, galimas susitarimas, kad ir LB kai kuriuos politinius darbus galėtų atlikti. Bet, štai, prieš akis atsistoja pagrindiniai LB uždaviniai, sunkūs ir platus, surišti su dideliu darbu ir energija. Kaip anksčiau buvau sakęs, deja, LB vadovai būtinai nori veržtis į ne savo sritį, kada neišmatuojami darbai neatlikti?

Naujieji JAV LB įstatai su kels "ermiderio". Mažai kas dar juos matė, bet, kada susipažins, kažin ar lietuviškoje išeivijoje vėl nebus susvyravimo, ko okupantas trokšta, ko jis siekia.

Lietuvos Laisvinimo Veiksniams jau ilgą metų eilę dirba. Iš Lietuvos atsivežtas Vlikas, Amerikos lietuvių sukurta Alti — tai vis tie, prieš kuriuos aštriai pasako okupanto spauda, nes okupantui svarbu juos sunaikinti, nes jie stovi prieš Lietuvos okupaciją.

Kada LB pasuko į politinę pusę, nebuvo pastebėta iš pavergėjo jokio priekaišto, jokio puolimo LB vadovybėms, nes okupantas nori tik vieno: kad lietuviškoji išeivija susiskaldytų. "Skaldyk ir valdyk". Me-

ANASTAZIJA TAMOSAITIENE

"PAVASARIS" (Tapyba)

todas aiškus, mes jį turime su- prasti.

Nepasiruošęs mesti kokio priekaišto įstatymų keitimo komisijai, nors jos pirmininkas ir buvo lankęsis pavergtose Tėvynėje, ten susėdęs už stalo su partijos patikėtiniais. Nuotraukos tikrai nemeluoją, prašau pasitikrinti jų laikraščialaikyje "Gimtasios Kraštas". Nemeluojų nė už vieną centą. Faktai lieka faktais.

Netikslius sprendimus buvo tuos įstatus priėmusių. Ar reikia aiškinti, kas juos, tuos įstatus, priėmė?

Vertėtų žvilgtelti ir į piniginius reikalus. Jau anksčiau LB vadovybės (aukštosios J. V.) siūlė Vasario 16 progą rinkti pinigus, kas kam nori ar pri- taria. Bet, kaip jau žinome, LB vadovybės (aukštosios J. V.) siūlė Vasario 16 progą rinkti pinigus, kas kam nori ar pri- taria. Bet, kaip jau žinome, LB vadovybės (aukštosios J. V.) siūlė Vasario 16 progą rinkti pinigus, kas kam nori ar pri- taria.

Vasario mėnuo Alti, rugsė- jis Bendruomenės, spalio — lapkritis Balfui. Sena nusisto- vėjusi tradicija, kurios lauzy- mas, vienai ar kitai instituci- jai įsikišant ne į savo laiką, tik sukelia dar daugiau nesu- pratimų, o jų mums ir taip per akis.

Kada Bendruomenė rink- pinigus savo laikui, niekas nie- ko negalės prikišti. Pagaliau, yra ir daugiau mėnesių me- tuose: niekas nieko nesakys, jeigu Bendruomenė ir kita ko- kį mėnesį pasiskelbs savą.

Štai ko mes trokštame. Gra- žaus pasidalinimo darbuose, kad nebūtų jokio susiskaldy- mo, taip rūpimo pavergtui ir tiesioginiams ar netiesioginiams agentėliams.

Kiek daug galima būtų pa- ciutuoti iš žmonių išminties. Pa- mėginkime. "Nekišk pirštų tarp durų". "Kas tinka Jupiteriui, netinka Jaučiui". "Kas Dievo — Dievui, kas cecoriaus — cecoriui". "Aukščiau bam- bos neišoksi.", ir t. t.

Jeigu mes ir toliau skaldysi- mės, vienas kitą sustosim mir- ties taške. Daug, o! daug teko girdėti tikrų lietuvių pasaky- mų: koks gali būti darbas, ka- da aplink tik... piaučynės...

Tokie puikūs lietuviai patri- otai norėtų gražaus spren- dimo. Kol vyksta rietenos, jie nenori eiti nei į visuomeninius darbus, nei vienur ar kitur priklausyti. Jie laukia vieny- bės. Ir tos vienybės grovėjai dažniausiai pavergėjo įtaigoti, kada nors atsakys prieš savo tautą. Ne veiksniai, ne kokios kitos organizacijos juos nuteis.

Kaip tauta amžiams stengiasi autėisė neinančius su ja.

Didysis mūsų poetas, sukū- ręs savo nemirtingą epochą, Bernardas Brazdžionis šauktė: kviečiu lietuvių burtis prie lietuvių, o lietuvišką širdį prie lietuviškos širdies. Pats laikas jo balso paklausyti.

"Šaukiu aš tautą, GPU už- guiltą", rėktė išrėktas pats poetas.

Tauta užgulta pavergtoje Tėvynėje. Mes čia, laisvuose kraštuose gyvendami, laisvai galime tvarkytis. Nuo mūsų pačių priklausys, kaip mes susitvarkysime.

LB vyriausių vadų rankose glūdi lietuvių vienybė ir tikra- sis solidarumas.

RACINE, WIS.

Kvietimas į Vasario 16 minėjimą

Amerikos Lietuvių Tarybos Racine skyrius maloniai kvie- čia Jus ir Jūsų šeimą į šių me- tų Lietuvos Nepriklausomybės šventės minėjimą, kuris įvyks šį sekmadienį vasario mėn. 18 d., 3 val. Šv. Kazimiero parapi- jos svetainėje.

Paskaitai yra pakviestas gerb. p. Ignas Andrašiusas iš Čika- gos. Gauta Wisconsinso guber- natoriaus proklamacija, skel- bianti Vasario 16 — Lietuvių Diena visoje Wisconsinso val- stybėje.

Meninę programą dalį at- liks — p. Reginos Dikienės vedamas Moterų Sekstetas ir p. Juozo Grimsio vedamas Vy- rų Choras.

Po minėjimo įvyks šeimyni- nis pobūvis.

Kviečiame visus dalyvauti 9:30 val. pamaldose Šv. Kazi- miero bažnyčioje, kurios bus atnašaujamos žuvusių už Lie- tuvą intencija. Rengėjai...

DIEVAS VISKĄ ŽINO

Tulas Mark Twain gerbėjas panoro parašyti jam laišką, bet nežinojo jo adresą todėl ant vo- ko užrašė: Mr. Mark Twain. Die- vas žino kur". Nežiūrint to, pa- stas išaiškino jo adresą ir laišką įteikė.

Twain į laišką atsiliepė ir už- baigdamas pastebėjo: "O Dievas žinojo kur Mark Twain."

SOVIETŲ IŠRADIMAS — AŠTUNTAS STEBUKLAS

Sovietų laikraštis "Vodnyj Transport" paskelbė sensaci- ją apie rusų išrastą mašiną, kurią galima pavadinti "as- tuntuoju pasaulio stebuklu". Ta mašina pavadinta Livt — 200, kaštavo \$480,000 — nevei- kia.

"Stebuklingos mašinos" isto- rija tokia:

Leningrado vandens trans- porto institutas tą mašiną pa- gamino per eilę metų ir jos pastatymas kaštavo \$240,000. Mašinos pareiga buvo iš trans- porto laivų iškelti cementą, bet kol mašina buvo baigta paga- minti, Upių laivyno ministeri- ja pranešė, kad jai tokia maši- na neberekalinga, bet yra rei- kalinga mašina, kuri iš laivų išsemtų fosforines kalkes (cal- cium phosphate) taip, kad jas išsemtum ir nesukeltų debesi- sis nuodingų cheminių dulkių. Leningrado institutui buvo duota antra \$240,000 suma tai Livt — 200 mašinai perdirbti iš cemento keltuvo į kalkių kel- tuvą. Kiek metų tas perdirbi- mas truko laikraštis neskelbia, tik paskelbė kad pasisekė pa- gaminti tikrą "aštuntąjį pasaui- io stebuklą".

Buvo sukviešti aukšti parei- gūnai ir ekspertai stebėti kaip mašina pradės dirbti. Mašiną užvedus ji sujudo, sukruto, nu- sčiodavo ir — daugiau nieko. Sustojė. Priežastis išaiškinta. Kalkių dulksmės sulaikyti, jos buvo sudrėkintos, o būdamos drėgnos jos mašinos viduje pri- lipo ir sukietėjo, ir mašiną nuslopino.

Mašinos statytojai pradėjo antrą eksperimentą šį sykį jau su sausomis fosforinėmis kal- kėmis. Mašina vėl pradėjo suktis ir užti ir kai paleido fos- forinių kalkių debesis, visi in- žinieriai ir sukviešti aukšti pa- reigūnai pradėjo trokšti...

Nutarta mašiną Livt — 200 parduoti ir laužą, bet Leningra- do institutas užprotestavo tvir- tindamas, kad ją bus galima išstobulinti, tik vėl kaštuos \$240,000.

Ką po to ekspertai benutarė, laikraštis neberašo.

Atsisakė gelbėti Sandūnus

Kopoms gelbėti organizaci- ja praneša, kad Armijos inži- nierių korpusas atšaukė savo pažadą gelbėti mylios ilgumo paežerės krantą Beverly Sho- res, Ind. nuo ežero langų. Tos (Save the Dunes) organizaci- jos pirmininkė Mrs. Sylvia Troy pareiškė, kad prieš kelias dien- nas Armijos inžinierių korpu- sas buvo prizažėjęs imtis Mi- chigano ežero pakrančių su- tvirtinimo darbo, bet vakar pranešė, kad jis atsisako tą planą vykdyti.

APRĖŽTAS PALAIMINIMAS

Garsusis filmų aktorius Gary Cooper kartą kreipėsi į savo pa- žįstamą pastorį prašydamas, kad pašventintų jo naują auto- mobilį. Po šventinimo iškilmių pastorius pasiūkė jį nuosaliai ir pašnibždėjo:

— Kaip tavo bičiulis, noriu at- kreipti tavo dėmesį, kad mano palaiminimas veikia tik iki 60 mylių per valandą.

Jau kuris laikas atspausdinta ir galima gauti knygų rinkoje

CHICAGOS LIETUVIŲ ISTORIJA

Aleks. Ambrose knyga aprašanti paskutinį 90 (1869-1959) metų Chicago lietuvių gyvenimą ir jų atliktus darbus. 664 psl. Kaina \$8.00. Išleido Amerikos Lietuvių Istorijos Draugija.

Knygoje aprašyta pirmas Chicago atvažiavęs lietuvius, pirmos lietuvių kolonijos, jų suorganizuotos šalpos draugijos, statytos baž- nyčios, įsteigti laikraščiai, kurių viso buvo 121, 41 teatro draugija, 48 pasaulietiški chorai, 9 bažnytiniai ir 314 veiksmingų žmonių biografi- jos. Duoti dokumentuoti katalikiško, socialistinio, laisvamanų ir kitų organizacijų atlikti darbai, įsteigtos mokyklos, skaityklos, ban- kai ir kt.

Norintieji šią knygą įsigyti, prašomi parašyti čekį arba Moner Orderį

AMERIKOS LIETUVIŲ ISTORIJOS DRAUGIJOS

vardu ir pasiūti:

1739 So. HALSTED ST., CHICAGO, ILL. 60608

SLA SUSIVIENIJIMAS LIETUVIŲ AMERIKOJE

SLA — jau 80 metų tarnauja lietuvių visuomenėi ir išmokėjo dau- giau kaip SEPTYNIUS MILLIONUS dolerių savo apdraus- tiems nariams.

SLA — didžiausia lietuvių fraternalinė organizacija — duoda gyvy- bės apdraudą ir ligos pašalpą, kuri yra pigi, nes SUSIVIE- NJIMAS neieško pelno, o teikia patarnavimus savitarpinės pagalbos pagrindu.

SLA — jau turi daugiau, kaip tris su puse milijono dolerių kapitalą, tad jo apdrauda tikra ir saugi. Kiekvienas lietuvis čia gali gauti įvairių klasių reikalingiausias apdraudas nuo \$100.00 iki \$10,000.00.

SLA — jaunimui duoda gerą Taupomąjį Apdraudą - Endowment In- surance, kad jaunulis gautų pinigų aukštojo mokslo studi- joms ir gyvenimo pradžiai.

SLA — duoda VAIKAMS ir jaunuoliams labai pigią TERM apdraudą: už \$1,000.00 apdraudus tik \$3.00 mokesčio metams.

SLA — AKCIDENTALĖ APDRAUDA naudinga visokio amžiaus asme- nimis, rekomenduojama lietuviškų KLUBŲ ir draugijų na- riams. Už \$1,000.00 akcidentalės apdraudus mokeskis \$2.00 ir metus.

SLA — kuopos yra daugumoje lietuvių kolonij. Kreipkitės į kuopų veikėjus ir jie plačiau paaiškins apie SUSIVIENIJIMO darbus.

Gausite spausdintas informacijas, jeigu parašysit:

LITHUANIAN ALLIANCE OF AMERICA

307 WEST 30 STREET, NEW YORK, N. Y. 10001

Jau išėjo seniai laukta

Juozės Vaičiūnienės knyga

TAUTINIŲ ŠOKIŲ ŠVENČIŲ TAKAIS

100 didelio formato psl., daug paveikslų. Kaina \$2.00.

Persiųntimui paštu reikia pridėti 25 c. egzemplioriui.

Ansambliai, chorai, grupės, užsakišios 10 ar daugiau egzempliorių, nemoka pašto persiuntimo išlaidų.

Knygą galima gauti Naujienose arba pasiunčiant čekį ar Money or- derį tokiu adresu:

NAUJIENOS

1739 So. Halsted St., Chicago, Ill. 60608

Raginkite savo apylinkę
augti - taupykite!

"a" mus taupomi jūsų pinigai atlieka d- didelius darbus. Pirmia, jie padeda jums pa- siekti asmeniškus jūsų užsajomimus. Antra, jie padeda sukurti geresnę apylinkę ben- druomenę ir parūpina fondus namams įsigyti. Taupykite dabar. Santaupos, padėtos prieš 10 mėnesio dieną, neša nuostimčius buo mē- o pirmos

6% PER ANNUM ON SAVINGS CERTIFICATES OF \$5,000, OR MORE, 2 YEAR MATURITY.

UNIVEST TAUPYMO SĄSKAITOMS.

Taupymo indėliai Apdrausti iki \$20,000.

UNIVERSAL

SAVINGS & LOAN ASSOCIATION

1800 So. Halsted St.

Chicago, Ill. 60608

VIENA STIPRIAUSIŲ BENDROVIŲ, TURINTI DIDELES ATSARGAS

Išleista 1923 metais

Tel. 421-3070

Išlaigos pietuose kiemas automobiliams pastatyti

NAUJIENOS

THE LITHUANIAN DAILY NEWS

Published Daily Except Sunday by The Lithuanian News Pub. Co., Inc.
1739 So. Halsted Street, Chicago, Ill. 60608. Telephone MA 1-6100

SECOND CLASS POSTAGE PAID AT CHICAGO, ILLINOIS

Subscription Rates:	
In Chicago \$22.00 per year, \$12.00 per six months, \$7.50 per 3 months. In other USA localities \$20.00 per year, \$11.00 per six months, \$6.50 per three months. Canada \$25.00 per year; other countries \$23.00 per year.	
15 cents per copy, 15 c. on Saturday	
Dienraščio kainos:	
Chicagoje ir priemiestiuose:	
metams \$22.00	
pusei metų \$12.00	
trims mėnesiams \$7.50	
viename mėnesiui \$3.00	
Kitose JAV vietose:	
metams \$20.00	
pusei metų \$11.00	
trims mėnesiams \$7.00	
viename mėnesiui \$3.00	

NAUJIENŲ raštinė atidara kasdien, išskyrus sekmadienius, nuo 9 val. ryto iki 5 val. vakaro. Šeštadieniais — iki 12 val.

Pataria atverti akis tiesai

Nuo sausio pradžios Tiesos redakcijoje dirbantieji okupanto propagandistai pradėjo dėti ilgiausius straipsnius apie praeitų metų planų įvykdymą ir apie reikalingus metams dar labiau pasitempti. Oficialūs pranešimai sako, kad praeitais metais su kaupu buvo pravažėję penkmečio planas, padidėjo krašto pajamos, bet tuo pačiu metu pataria atkreipti dėmesį į kelias pramonės šakas.

"Tarybinėje" Lietuvoje naftos pramonė visą laiką buvo silpna, tuo tarpu praeitais metais gamyba padidėjusi 11 procentų. Visi žinome, kad Lietuva buvo ir tebėra žemės ūkio kraštas. Lietuvoje auginti javai eidavo į Vokietiją, Angliją ir kitus vakarų Europos kraštus, tuo tarpu praeitais metais, palyginus juos su 1971 metais, javų gamyba sumažėjo 2%. Oficialūs skaitmenys skelbia, kad geriausi kolchozininkai pardavė valdžiai reikalingus javus, o vis dėlto, bendrai paėmus, žemės ūkio produkcija sumažėjo. Reikia neužmiršti, kad Lietuvoje žemės ūkio gamyba praeitais metais buvo pati geriausia. Keliose sovietų respublikose valdžia nepajėgė suimti javų, o dideliuose plotuose nebuvo ko imti.

Oficialiai tvirtinama, kad "1972 metų nacionalinis pajamų prieauglis preliminariniiais duomenimis sudarė 5.6%", tuo tarpu kai reikalas nueina prie darbininko kišenės, kuris visą tą prieauglį belenktyniaudamas išspaudė, "realios pajamos, skaitant vidutiniškai vienam gyventojui, per metus padidėjo 1,9 procento". Praeitais metais darbymečio metu valdžia buvo priversta pakelti atlyginimą kelioms gydytojų kategorijoms ir daugiau davė pinigų kelioms mokytojų. Visi kiti lenktyniautai ir praktiškai šluostantieji darbininkai didesnės algos negavo, nors jie ir padidino krašto gamybą.

Propagandistai ištisą metų ragino darbininkus rimčiau palenktyniauti ne tik su greta esančiais darbininkais, bet ir su kitomis dirbtuvėlėmis bei kolchozais, bet šie jų raginimai darbininkams labai įgrista. Jie įsitikina, kad toks įžūlus botagavimas labai dažnai atneša priešingų rezultatų. Jie vertė žemės ūkio darbininkus lenktyniauti, bet žemės ūkio gamyba atsiliko. Jie ragino kvailai organizuotą ateistinę propagandą, bet įsitikino, kad ir prievarta užmestas ateizmas Lietuvoje neprigija. Jie bandė nušalinti tėvus nuo vaikų auklėjimo, išgalvojo įvairiausių lopselių ir stovyklų, bet rezultatai tie patys. Vilniuje komunistų partijos centro komiteto leidžia-

ma Tiesa perdėtos ir nevykusios propagandos reikalu pasirašė įžanginį, kurį pavadino "Atverti akis gyvenimiškai tiesai". O ta gyvenimiškoji tiesa komunistams labai liūdna... Ilgus mėnesius jie gyrėsi apie didelę pažangą ir aukštą kultūrą, bet metų gale turėjo pripažinti, kad pagyrų puodas netaukuotas. Tiesos redaktorius rašo:

"Tačiau reikia atvirai pripažinti, kad daug kur gražios iniciatyvos ima blėsti, išdidžiai vaikščiojantieji gandrai, skelbiant naujagimio vardines, ima nykti ne todėl, kad keičiasi metų laikai, o matyt, dėl to, kad blėsta geri norai, kad tie norai vis mažiau paremiami konkrečia veikla, iniciatyva ir sumanumu, kad pasigendama išradimų, einama paprastu šablono keliu". (Tiesa, 1973 m. sausio 14 d., 1 psl.).

Patys komunistai, pažiūrėję tiesai į akis, mato, kad yra didelis skirtumas tarp Maskvos įsakymų, propagandos ir gyvenimo tikrovės. Maskva gali duoti griežčiausius įsakymus, Sniečkus gali suorganizuoti ištikimiausius kontrolierius, bet smogikai jėga nepajėgia praveisti Maskvai reikalingų planų.

Idomiasia, kad Tiesos redaktorius įžanginiame rašo reikalo prabilti apie "išdidžiai vaikščiojančius gandraus", skelbiančius naujagimio vardines. Kas gi yra tie "vaikščiojantieji gandrai"? Tai yra ne kas kita, kaip komunistų partijos nariai arba valdžios paskirti įvairūs pareigūnai, kurie skelbia įvairiausias lenktynes, duoda nurodymus, ką ir kada žemės ūkio darbininkas privalo dirbti ir ko nedaryti. Jie yra išdidūs todėl, kad jie nedirba, tikties įsakineja. Jie yra galingi, nes vietos partijos nariai privalo klausyti iš centro "atvažiuosio gandro".

Komunistai savo laiką skelbė, o Amerikoje dar ir šiandien užsimena, kad jie yra darbininkų draugai, kad jie rūpinasi darbininkų gerbūviu. Kiekvienas Lietuvoje pabuvojęs Amerikos lietuvių ir turėjęs progos išsikalbėti su vergijoje gyvenančiais broliais ir seserimis žino, kad Lietuvos komunistai Lietuvos darbininkais nesirūpina. Darbininkų tarpe jie vaikšto, kaip išdidūs gandrai, bet dirbti jie nedirba. Jie daboja, kad darbininkai dirbtų. Ne tik dirbtų, bet dar lenktyniautų.

Lietuvos gandas, išdidžiai vaikščiodamas po balas, bent pats varlę išsitraukdavo. Išdidūs komunistiniai gandrai, vaikščiodamas tarp rusams laukus dirbančių vergų, žiūri, kad tas vergas ir jam duoną uždirbtų.

PADETIS LIETUVOJE BAISESNĖ NEGU ČIA LAISVĖJ ĮSIVAIZDUOJATE

Sensacingas Vidimanto Valatkos pranešimas

LOS ANGELES, Cal. — Spauda ir Los Angeles Liet. Radio Valandėlė paskelbė, kad š. m. sausio 28 d. parapijos salėje, tuoj po pamaldų bus Vidimanto Valatkos pranešimas apie okupuotos Lietuvos padėtį, todėl klausytojų prisirinko sklidina salė, užimdama visas vietas.

LB Vakarų Apyg. pirm. Jonas Činga paaiškino susirinkusiems, kad šio prelegento tikslas — užgesinti jau net mūsų tarpe bepradėdantį spraginti, kontraversines liepsnes, talkininkavimą okupanto atsiuntiniams koncertininkams prasme. Auditorijai jo pristatyti nereikia — jis pats prisistatysias...

ir į mirtiną auditorijos tylą. Prie mikrofono, tarytum iš anapus prabilo, paties Vidimanto Valatkos balsas, atvirai pristatydamas, kad jis į šį kraštą esąs atsiųstas, kaip gerai paruoštas bolševikų valdžios saugumo agentas užsieniui, specialiais uždaviniais atlikti: jam esą smulkmeniškai nurodyta, ką jis turįs veikti, su kuo susitikti, kaip ir kam, teikti reikiamas žinias, su kuo palaikyti nuolatinių ryšių gerai žinant, kad ir jis pats esąs stropioje bolševikų kontražvalgybos priežiūroje. Tačiau jam gresiančių pasekmių jis nebijąs, nes kas nors turįs būti likimo pašauktas anktis

savo tautos laimę, skelbiant tikrąją apie pavergtos tėvynės padėtį. Šiam pranešimui vienos valandos esą permaža. Norint pagražinti visas bolševikų žaiojamas sritis ir dar su pasikinkimais — reikėtų tikslantių valandų, todėl prelegentas sakysias tik tai, ką mes iš savo spaudos dar nesame sužinoję, be to, kai kurios mus pasiekusios žinios buvusios ne visiškai tikslios. Pavyzdžiui, mūsų periodikoje ir atskiruose leidiniuose plačiai nušviesta, kad II-sios bolševikų okupacijos pirmaisiais metais partizanai turėję kovoti su skeltanagiais stribelais, vadinamais "liaudies gynėjais". Tai esanti gryną netiesą.

Tuometinis partizanų pasipriešinimas okupantui, buvęs toks gyvas ir efektingas, kad jie kovoję tiksliai su raudonosios armijos daliniais, kurie, pagal reikalą, buvo ilgesniais periodais laikomi daugelyje krašto vietų, ypač miestuose bei miesteliuose, esančiuose arčiau miestų. Bet ir tie daliniai būvę permenki sustabdyti partizanų veiklą. Todėl vėliau būvę panaudota visa armija (su spec. daliniais ir net šarvuotais traukiniais), vadovaujama generolo Žinoma, tai buvusi paskutinė priemonė, kad ne paskelbtų amnestiją išeinantiems iš girių nepagelbėjo. Stribelai — tai niekur nepritapę ir moraliskai pakrikę gaivalas, pavojingas buvo tiksliai ramiems gyventojams (skundinėjimais bei nurodinėjimais); net keli tokie stribelai — panaktiniai sargybiniai, pastebėję besiaistanti vieną partizaną, kaip pelės, išsilaipydavę.

Provincijų padėtis buvusi neapsakomai sunki dar ir ekonomikai, nes gyventojus nuolat apsiplėsdavę naktimis išleidžiami raud. armijos kareiviai, atvežti civiliams darbams "specialistai" rusai, vietos kriminaliniai elementai, o kai kur ir tie patys stribelai, taigi tos pačios "liaudies gynėjų". 1961 metais dar pasirodėvė mažai partizanų vienetų. Kretingos apskrityje, kur prelegentas tuo metu tarnavęs girininku. 1953 metais, po Stalino mirties, Berija ruošė savivaldos planą okupuotiems kraštams, pagal kurį daug priverėtų komisarijų ir kitokių tarnautojų būtų turėję pasitraukti ir iš Lietuvos, savo turėtus postus perleisti lietuviams. Užimtuose kraštuose rusai tokiu jo planu būvę labai nepatenkinti, kas, gal būt, dalinai prisidėjo prie to plano autoriaus Berijos nužudymo.

Perėjus valdžią Chruščiovui, buvo paskelbta amnestija ir dalis lietuvių grįžo iš Sibiro; būvė

ir mirtiną auditorijos tylą. Prie mikrofono, tarytum iš anapus prabilo, paties Vidimanto Valatkos balsas, atvirai pristatydamas, kad jis į šį kraštą esąs atsiųstas, kaip gerai paruoštas bolševikų valdžios saugumo agentas užsieniui, specialiais uždaviniais atlikti: jam esą smulkmeniškai nurodyta, ką jis turįs veikti, su kuo susitikti, kaip ir kam, teikti reikiamas žinias, su kuo palaikyti nuolatinių ryšių gerai žinant, kad ir jis pats esąs stropioje bolševikų kontražvalgybos priežiūroje. Tačiau jam gresiančių pasekmių jis nebijąs, nes kas nors turįs būti likimo pašauktas anktis

ir mirtiną auditorijos tylą. Prie mikrofono, tarytum iš anapus prabilo, paties Vidimanto Valatkos balsas, atvirai pristatydamas, kad jis į šį kraštą esąs atsiųstas, kaip gerai paruoštas bolševikų valdžios saugumo agentas užsieniui, specialiais uždaviniais atlikti: jam esą smulkmeniškai nurodyta, ką jis turįs veikti, su kuo susitikti, kaip ir kam, teikti reikiamas žinias, su kuo palaikyti nuolatinių ryšių gerai žinant, kad ir jis pats esąs stropioje bolševikų kontražvalgybos priežiūroje. Tačiau jam gresiančių pasekmių jis nebijąs, nes kas nors turįs būti likimo pašauktas anktis

dydavo iš Rusijos atvežti darbam pušmogninti civiliai "grandiniai" — kriminalistai.

Kaikiuriose srityse dar yra administratorių lietuvių, kuriuos prižiūri jų padėjėjai rusai, bet plentų ir autovežimų pramonė jau grynai rusų rankose.

Vasaros metu Palangoje ir kitose vasarvietėse beveik išimtinai knibžda tiksliai rusai partiečiai — įvairių sričių pareigūnai, suvažiuoję poilsiauti, kurie maišto produktus iš valstybinių krautuvių išperka ir siunčia į "plačiąją tėvynę" Rusiją savų šeimos būdiniams, o vietiniai lietuviai turį eilėse stovėti ir alkoti.

Partijos kasta turinti visur išimtinias privilegijas, kaip tamsių amžių patricijų luomas: jiems skirtingi pasai, skirtingos krautuvių teisės, algos, kainos, maistas ir visa kita, o susirgus — palatos, daktarai ir užsieniniai vaistai, ko paprastas pilietis nė už kyšius negautų.

Musiškiai rusų valdžios tarnai — Kremliaus padaižiai esą labai išdidūs ir jei, kuris iš jų atvykęs iš Vilniaus į Kauną, tai net vietinis saugumas tokio bijas: kai kartą atvykęs Venclova išreikšė nepasitenkinimą, kad jis važinėjamas paprastu automobiliu, tai tuoj pat vienas komisaras paskolines saugumui savą limuziną "Volgą", kuriuo Venclova buvo važinėjamas tol, kol jis Kaune buvojo (saugumas yra pavaldus partijai).

Kai tiksliai kokia gamtos katastrofa paliečianti Rusiją, kaip tai žemės drebėjimas Taškente, tai nukentėjusių ir išbadėjusių priveža į okupuotus kraštus. Tokių ir mūsų tėvynę gavusi geroką skaičių, turėjusių atitraukti nuo savo vaikų dažnai paskutinį duonos kąsnį.

Tai tokia, maždaug, pavergtos tėvynės padėtis, bet ji yra daug baisesnė, negu jūs čia, laisvėje gyvenantieji, įsivaizduojate, — atskirėpas pasakė prelegentas, o su dvasine dėtimi dar blogiau; čia ir Dantės Pragaras būtų permenku palyginimu, ir tokios padėties jūs jau nė negalėtumėte įsivaizduoti.

Prelegentas perėjo prie religijos, švietimo, mokslo, meno, amatų ir visokių kitokių sričių, kurios visos tenai privalančios vieningai dirbti vadinamojo "socializmo" ir tarimamojo komunizmo gerovei, įskaitant net matematiką. Tokiam darbui gaires nusmaigstanti "neklįstanti ir visaižinanti" partija, taip pat ji prižiūri ir skatina (už), o saugumas eina "apvaizdos" pareigas. Jei partijos ateistinis švietimas nepadeda, tai saugumas pavartoja prievartą, o jei ir to neužtenka, tai — likvidacija ar (Nukelta į 5-tą psl.)

M. GUDELIS

POVILAS MILERIS

(Biografijos bruožai)

20

nebuvo girdėję tokios galingos lietuviškos dainos. Panašų išpuolį paliko ir kitos pirmame koncerte sudainuotos dainos.

Gaila, kad Petruskai, dabavęs porą metų Chicagoje, nutarė grįžti į Europą. Choras paliko be dirigento — ne choras.

Kartu sudaina eina ir vaidybos menas. Pradėjom monologais, dialogais, dainomis, o vėliau, kai įsidrąsinom, tai pradėjom statyti ir operetas. Į vaidinimo darbą įsitraukė ir kiti vietoj buvusieji talentai. Labiausiai pasižymėjo Marė Dundulienė, Jonas Zolpis J. Stankūnas ir kiti.

"Birutei" išgarsinti labai daug padėjo 1914 m. įsisteigusios "Naujienuos".

Antrą kartą Amerikon atvažiuavus M. Petruskui, santykiai tarp "Naujienuos" ir "Birutės" buvo labai geri ir artimi. "Naujienuos" redaktorius Dr. P. Grigaitis ne tik asmeniškai Petrapilį pažino M. Petruską, bet ten su juo buvo artimai susidraugavę.

Petruskas Petrapilį dainavo lietuviškuose parengimuose, padėdavo chorams, o P. Grigaitis netik mėgdavo dainuoti, bet jis buvo ir geras vaidintojas.

"Naujienuos" garsindavo "Birutės" parengimus, o "Birute" dažnai vaidindavo "Naujienuos" parengimuose.

Reikalai šiek tiek pakitėjo pirmojo pasaulinio karo pradžioje. Daugelis lietuvių buvo pašaukti karo tarnybon, sumažėjo gerų darbininkų skaičius, bet "Birute" savo darbo nesustabdė. (Naujienuos, 1964 m. rugsėjo 1 — 18 d. d.)

MILERIO NUOMONĖ APIE CIVILIZACIJĄ

Povilas Mileris lankė įvairius kursus, mokėsi praktiškų dalykų, bet jokios aukštesnės mokyklos jis nebuvo baigęs. Visą gyvenimą jam teko dirbti su prasilavinusiais žmonėmis. Jis panaudojo kiekvieną sutiktą žmogų pamokai. Jis pažino gana gerai Amerikoje buvusius lietuvių inteligentus. Jis turėjo savo nuomonę apie kiekvieną. Turėjo gana tikslią matą kiekvienam matuoti. Jis galėjo gana tiksliai pasakyti, ką iš kurio buvo galima laukti.

Povilas knygas mėgo. Neatsisakydavo jų pirkti, o nupirktas perskaitydavo. Skaitė jis knygas lėtai, bandydamas suprasti kiekvieną naują mintį. Knygas jis mokojo skaityti. Turėjo žodynus nesuprantamiems žodžiams išaiškinti. Savo nuomonę jis pareiškėdavo kiekvienu svarbesniu visuomeninio gyvenimo klausimu. Rašyti jam buvo sunkiau, bet jei norėdavo ką pasakyti, žodžių ant lentynos jam nereikėdavo ieškoti. Kalbėjo jis kartais stacionariškai, bet labai aiškiai ir suprantamai. 1964 metais, kai vyresnieji čekagiečiai prisiminė apie teatrą, tai ir Povilas pasisakė keliais klausimais. Be jau cituotų jo mįsčių

apie teatrus jis buvo šitai parašęs:

"Noriu pasakyti kėlas mintis apie Chicago lietuvių chorų ir teatrų pradžią, nes tai yra tremtin patekusių lietuvių civilizuoto gyvenimo pradžia. Kol žmonės neturi savo teatro ir chorų, kol jiems nepatinka daina ir muzika, tai jie dar necivilizuoti.

"Sofoklis buvo labai geras graikų finansų ministeris, bet jeigu jis nebūtų parašęs "Antigonos" ir nesuorganizavęs graikų teatro, tai šiandien niekas apie jį nekalbėtų. Graikijoje buvo daug gerų finansų ministrų, bet iš jų tik Sofoklis vienas pateko į civilizuotų vyrų eilės. Ne civilizuotas yra ir tas aukštų mokslus baigęs inžinierius, kuris savo žmoną kartas nuo karto apdauzo ir vaikus apkumščinoja. Vargšes savo žmones, iš salinų sugrįžę, daužė ir tie neraliuoti lietuviško kaimo bernai 1880 ir 1890 metais.

Kumštį rodantis daktaras gali turėti daug žinių, bet jis ne civilizuotas.

"Daugelis aukštų mokslus baigusių ne civilizuotų vokiečių nuėjo Hitleriui tarnauti. Civilizuotiems vokiečiams nacizmas buvo svetimas.

Skaityti civilizuotais visus tuos lietuvių, kurie kūrė ir organizavo lietuvių teatrą Amerikoje. Tik su civilizuoję mūsų tautiečiai tokią didelį būrį pradėjo lankyti mūsų vaidinimus. Teatruose jie mokėsi. Kiekvienas vaidinimas juos priversdavo galvoti, jiems su-

keldavo naujų problemų. Po vaidinimo jie jausdavę, kad atsisitodavo ant aukštesnės gyvenimo pakopos. Dangelis jų mirkdavo airių ir vokiečių salinuose, bet kai atvyko bent į vieną geresnį vaidinimą, kai sekėdavo veikalo eiga ir įsigyvendavo į vaidintojų vedamas mintis, tai tapdavo nuolatiniams ne salinų, bet teatrų lankytojais. I teatrą jie pradėjo vesti savo žmonas ir prieauglius vaikus. Po kiekvieno rimtesnio vaidinimo lietuviškas Jurgis sužmoniskėdavo. Jis vengdavo rodyti savo raumenis, bet bandydavo miklinti protą, ginčydavosi, dalindavosi mintimis, padėdavo gerbti vienas kitą, o svarbiausia, pradėjo skaityti.

Lietuviškus vaidinimus Chicagoje bandė organizuoti praeito šimtmečio pabaigoje, bet jiems nepavyko. Girdėjau, kad Paryžiuje gyvenęs ir i Chicago atvykęs Jonas Grinius, buvusio Lietuvos prezidento dėdė pradėjo organizuoti vaidinimus, bet silks protą turėjusieji to meto "inteligentai" savo avelėm liepė neiti į Griniaus vaidinamą "Zalgirio mūšį". Proto ir jokių žinių neturėjusios avelės klausė tik silkapročių ir sugriovė pirmųjų organizatorių darbą.

Kitokios nuotalkos buvo šio šimtmečio pradžioje, kai Amerika pasiekė tikrą savo krašto meile degančių inteligentų ir pasiryžusių būrys. Bet tai įvyko tiksliai po 1903 — 05 metų, kai po visą

Pabaltijį nuriudėjo laisvės troškimą gaivinti banga." Naujienuos, 1964 m. liepos 31 d. 3 psl.)

(Bus daugiau)

Skaitykite ir platinkite Dienraštį "Naujienuos"

DR. ANNA BALIUNAS
AKIU, AUSU, NOSIES
IR GERKLES LIGOS
PRITAISO AKINIUS
2858 W. 63rd STREET
Office telefonas: PROSPECT 3-3229
Resid. telefonas: WALBROOK 5-5076
Kasdien nuo 10 iki 12 val. ryto,
nuo 7 iki 9 val. vak. Treč. uždaryta.

DR. K. G. BALUKAS
AKUBERIJA IR MOTERŲ LIGOS
GINEKOLOGINE CHIRURGIJA
6449 So. Pulaski Rd. (Crawford
Medical Building). Tel. LU 5-4446
Pirma ligonius pagal susitarimą.
Jei neatsiliepiu, skambinti 374-9012
Telef. Prospect 8-1717

DR. S. BIEZIS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
3148 WEST 63rd STREET
Val. kas dieną po pietų 1-3; vak. 7-8
tikrai antradieniais ir penktadieniais.
Trečiad. ir sekmadieniais uždarytas.
Rez. 3241 WEST 66th PLACE
Phone: REPUBLIC 7-7868

DR. C. K. BOBELIS
INKSTŲ IR ŠLAPIMO TAKŲ
CHIRURGIJA
Telef. 695-0533
Fox Valley Medical Center
840 SUMMIT ST.
ROUTE 58, ELGIN, ILLINOIS

DR. PETER BRAZIS
PHYSICIAN AND SURGEON
2434 WEST 71st STREET
Office: NEMICK 4-5949
Resid.: 388-2233
OFISŲ VALANDOS:
Išryškinti ir ketvirtadienį, 1-7 val.
antradienį, penktadienį nuo 1-5, treč.
ir šeštadienį, tikrai susitarus.

DR. W. EISIN - EISINAS
AKUBERIJA IR MOTERŲ LIGOS
GINEKOLOGINE CHIRURGIJA
6132 So. Kedzie Ave., WA 5-2670
Valandos pagal susitarimą. Jei neat-
siliepiu, skambinti MI 3-0001.

**DR. NINA KRAUCEL -
KRAUCELIUNAITE**
AKUBERIJA IR MOTERŲ LIGOS
6132 So. KEDZIE AVE.
Telef. WA 5-2670.
Neatsiliepiu — skambinti
471-4225.
Valandos pagal susitarimą.

DR. J. MEŠKAUSKAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
VIDAUS LIGŲ SPEC.
2454 WEST 71st STREET
VALANDOS: Pirmadienį, antradienį, ket-
virtadienį ir penktadienį nuo 9 iki
7 val. popiet. Ketvirtadienį ir šeštadi-
enį nuo 9 iki 11 val. ryto tik
susitarus.
Trečadienį uždaryta.

DR. FRANK PLECKAS
OPTOMETRISTAS
KALBA LIETUVISKAI
2678 W. 71st St. — Tel. 737-5149
Tikrina akis. Pritaiko akinius ir
"contact lenses".
Val. pagal susitarimą. Uždaryta treč.

DR. LEONAS SEIBUTIS
INKSTŲ, PUSLIES IR
PROSTATOS CHIRURGIJA
2636 WEST 63rd STREET
Val. antradienį, nuo 1-4 po pietų,
ketvirtadienį, nuo 5-7 val. vak.
Seksadienį ir trečadienį
uždaryta.
Rez. tel. WA 5-3099

DR. P. STRIMAITIS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Bendra praktika ir chirurgija
Ofisas 2750 West 71st St.
Tel.: 925-8296
Valandos: 2-8 val. vak. Penktadienį
10-12 ir nuo 2 iki 8 val. vak.
Seksadienį ir trečadienį
uždaryta.

DR. VYT. TAURAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Bendra praktika, spec. MOTERŲ ligos
Ofisas: 2652 WEST 59th STREET
Tel.: PR 8-1223
OFISO VAL.: pirm., antradienį, trečiad.
ir penkt., 2-4 ir 6-8 val. vak. Šeštadi-
enį 2-4 val. po pietų ir kitu laiku
pagal susitarimą.

V. Tumasonis, M. D., S. C.
CHIRURGAS
2454 WEST 71st STREET
Office telefonas: MEMLOCK 4-2123
Resid. telefonas: GILSON 8-6195
Pirma ligonius pagal susitarimą. Dėl
valandos skambinti telefon. HE 4-2123.
Jei neatsiliepiu, tai telefon. GI 8-6195.

P. SILEIKIS, O. P.
ORTHOPEDAS-PROTEZISTAS
Aparatai - Protezės, Med. Ban-
džiai. Speciali pagalba kofoms
(Arch Supports) ir t. t.
Val.: 9-4 ir 6-8, Šeštadienį 9-1.
2850 West 63rd St., Chicago, Ill. 60629
Telef.: PROSPECT 6-5084

**BIENIEMAI KURIE GARSINASI
"NAUJENOSE"** — TURI GERIAUSIA
PASISEKIMA BIZNYJE

PADETIS LIETUVOJE
(Atkelta iš 4-to pal.)
ba pasmerkimas lėtam sunaikini-
mui vadinamos koncentraci-
nės stovyklose, o intelektualus
"beprotišką ligoninę".
Religijū vadovybės esančios
šeštoniškojo ateizmo rankose:
baigusius seminariją leidžiama
įsientinti į kūrinius tik tuos, dėl
kurių neabejojama, kad jie tik-
rai bus naudingi saugumui. Taip
pat ir esantiems kunigams lei-
džiama praktikuoti pastoraciją
tik tol, kol jie naudingi saugu-
mui. "Kas atsitiko su nepaklus-
niais (net vyskupais) jūs jau
žinote".
Nuvažiuosieji į Lietuvą ir su-
sitikūsieji su giminėmis, stebisi,
kodėl anie mažai kalba ir į pa-
kliausimus neatsakinėja. Toks
pat elgesys ir čia atvažiuosiu-
giminių.

Kad tą suprastumėte, rei-
kėtų ilgo aiškinimo, bet steng-
siuosiu kuo trumpiau. Tenai sau-
gumo agentūros tinklas taip tan-
kiai išraizgytas, kad kiekvienam
gyventojui yra užvesta asmens
sekmio byla, kurioje smulkme-
niškai aptarta jo charakteristi-
ka, manieros, poelgiai, net eise-
na ir judesiai, iš ko jau galima
identifikuoti tokio asmens mas-
tyseną bei idėjinę slinkti. Tokia
byla dar nuolat papildoma vis
naujomis agentūrinėmis žinio-
mis apie namie ar kur kitur ne-
tyčia ar visai nesąmoningai iš-
sprukusią nuomonę ar pavienį žo-
dį partijos ar bolševizmo adre-
su. Beveik kiekviena šeima tu-
ri slapta pranešėją, o didesnės
net dar ar tris, kurių pranešimai
apie tą patį dalyką saugumo yra
lyginami ir, jeigu nesutampa,
nusiųpusis kokį nors faktą — nu-
kenčia. Taip pat imami dėme-

GRADINSKAS
GRUNDIG
NESIOJAMAS STEREO
5 BANGOS • 4 Garsiaukštės
2512 W. 47 ST. — FR 6-1996
LIETUVI, EIK PAS LIETUVI!

GELININKAS
(PUTRAMENTAS)
Linksmumo arba liūdesio valandom
gražiausios gėlės ir vainikai anik-
pių papuošimui ir sezonini-
kam gamybai.
ROY R. PETRO (PUTRAMENTAS)
5525 So. Harlem Ave. — 586-1220

GUŽAUSKŲ
GELES VISOMIS PROGOMIS
BEVERLY HILLS GELINČIA
2443 WEST 63rd STREET
Telefonai: PR 8-0833 ir PR 8-0834

PERKRAUSTYMAI
MOVING
Laidimai — Pilna apdrauda
ZEMA KAINA
R. SERENAS
3047 W. 67th Pl. WALBROOK 5-0663

MOVING
Apdraustas perkraustymas
iš įvairių atstumų
ANTANAS VILIMAS
823 West 34 Place
Tel.: Frontier 6-1682

SOPHIE BARCUS
RADIOJO SEIMOS VALANDOS
Visos programos iš WOPA,
1490 kil. A. M.
Lietuvių kalba: kasdien nuo pirm-
adienio iki penktadienio 11-12
val. ryto. — Šeštadienį ir sek-
madienį nuo 8:30 iki 9:30 val.
ryto.
Telef.: MEMLOCK 4-2413
7139 So. MAPLEWOOD AVE.
CHICAGO, ILL. 60629

HEIP-STRONG MEN
AMERICA'S FORCE POWER
BUY US SAVINGS BONDS

Now Is the Time
to take extra care in driving. Winter's ice and darkness...
compound all the usual hazards of the road. The
rules for safe winter driving, listed by the Street and
Highway Safety Lighting Bureau, are basic common
sense, but can be lifesavers.

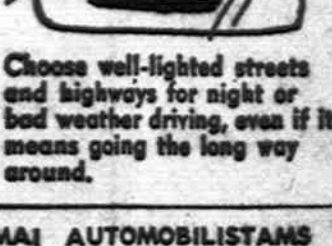
Be fastidious about keeping windows
clear on ALL sides of your car.

Clear the air intake in front
of the windshield and free
up the blades if frozen. A good
idea is to coat your washer
with an anti-freeze solution
and use wipers often.

Choose well-lighted streets
and highways for night or
bad weather driving, even if it
means going the long way
around.

If you must drive in fog, sleet
or heavy snow, keep head-
lights on even in daylight but
use the low beam. High
beam tends to produce more
glare and less illumination.

Clean headlights and tail-
lights frequently. Dirt and
grime cut light by 50 per cent.

PATARIMAI AUTOMOBILISTAMS VAŽINĖJANTIEMS ŽIEMOS METU

sin kontražvalgybiniai praneši-
mai apie pačius pranešėjus ir t.
t.

Taip ten vienas kitą išdavinėja
iš baimės ir dėl savęs apsaugo-
jimo. Tėvai nepasitiki vaikais,
vaikai tėvais. Visi šeima me-
tų metais tyli, viens kitą įtar-
dami esant išdaviku. Tokia pa-
dėtis per eilę metų užsauldo žmo-
gaus sąmonę, atbuktina artimo
meilės bet kokio draugiškumo
jausmus: jam vis tiek pat, jam
vis tiek pat, anot poeto Vaičiū-
čio, nes jis jau nužmogintas. O
kiek tokių nužmogintų? O kiek
tokių, kurie nepersėja tokios pa-
dėties? Kiti dar beviltiškai, kurį
laiką tęsia savo laikiną kvėpa-
vimą anekstėzinėmis priemonė-
mis — alkoholiu...

Žodžiu, dvasinėmis ir fizinė-
mis kankinomis biaušesnio pragro-
no neįmanoma rasti visame pa-
saulyje, kur dar nėra užėjusi ta
žmonijos pabaia — komuniz-
mas.

Baigus pranešimą, pasipylė
įvairūs paklausimai į kuriuos
prelegentas greitai ir sklandžiai
atsakinėjo, kaip ir savo praneši-
mo metu — be užrašų.

Kas liečia koncertininkus —
solistus iš anapus, paaiškino, kad
jie visi, kuriuos valdžia siunčia,
esą apmokyti saugumiečiai, tu-
rintieji tam tikrus tikslus ir už-
davinius, o kartu darą ir propa-
gandą; gi, karštesnius simpa-
tikus bandą ir saugumo talki-
ninkais ar bent ryšininkais už-
gaubti, nukreipti į juos
ten, kur reikia. O jau tada, to-
kiems kelio atgal nėra. Todėl
tokios meškerės reikia vengti:
geriau su vėliu nesileisti į de-
rybas dėl tuščiaidurių rėšutų
sąjos. Pavergtos Lietuvos gy-
ventojai smerkia tokių (iš anap-
us) koncertų lankytojus.

Kai kuriuos giminių lanky-
tojus Lietuvoje saugumas už-
verbuoja šnipais, bet ne visus
(kiti tam darbui netinkami);
bendrai, dažniau į Lietuvą važi-
nėjančių reikia saugotis, taip
pat ir tų, kurie čia rūpinasi rau-
donaisiais (iš anapus) koncer-
tais, o ir tų, kurie tokių solistų
ar meninių grupių koncertus
lanko.

Prelegentui nulipus nuo ece-
nos, juo susiavė visuomenės
veikėjai: tautininkai, frontini-
kai ir... minėtų koncertų talki-
ninkai (!), bet Vidmantas Va-
latka apsisprendė priimti kvie-
timą pietum į Tautinius Namus;
tiesą sakant, jis irgi yra solis-
tas ir yra pažadėjęs duoti savo
dainų koncertą Arizonos lietu-
viams.

WEATHER FORECAST
and Fire Danger Rating

WEATHER FIRE DANGER
TEMPERATURE RATING
HIGH LOW

PIRKITE JAV TAUPYMO BONUS

KAZIMIERAS KAZUKAUSKAS
Gyv. 4359 So. Rockwell
Mirė 1973 m. vasario 9 d., 10:15
val. vakare, sulaukęs senatvės.
Gimęs Lietuvoje Šveikšnos par.
Amerikoje išgyveno 56 metus.
Paliko našlę: žmona Alice
Misiūnas, du sūnus: Charles, mar-
ti Laverne, Bruno, mari Mar-
gie; keturi anūkai: Charles,
Laurin, Bary, Karrie, kiti gimė-
ni ir pažįstami.
Kūnas pašarvotas Petro Bilū-
no koplyčioje, 4348 So. California.
Antradienį, vasario 13 dieną
8:30 val. ryto bus lydimas iš ko-
plyčios į Nekalto Prasidėjimo
Šv. Panelės parapijos kapinyną,
o po gedulingų pamaldų bus lai-
dojamas Šv. Kazimiero Lietuvių
kapinėse.
Visi a. a. Kazimiero Kazi-
kauskio giminės draugai ir pa-
žįstami nuširdžiai kviečiami da-
lyvauti laidojimą ir suteikti jam
paskutinį patarnavimą ir atsi-
veiklinimą.
Nulūde lieka: žmona, sūnūs
marčios anūkai ir giminės.
Laidotuvių direktorius Petras
Bilūnas, Tel. LA 3-3572.

ANTON LAURIN
(Laurinavičius)
Gyv. Marquette Park
Mirė 1973 m. vasario 19 d., 2 val. naktį, sulaukęs 86 metų amžiaus.
Gimęs Tauragės apskr., Katinėnu par., Labardžių kaimu. Buvo
vyresn. 1962 m. spalio 26 d. mirusios Marijonės Zereckaitės.
Amerikoje išgyveno 61 metus.
Paliko našlę: dukterį Elenorą, vaikai mirusios sesers Bladislavos:
Bruno ir Helen Brazulis su šeima, Antanas Brazulis su šeima, Alice
Ludan su šeima, Juzė Swierad su šeima pusbroliu Jurgiu Žedeikis su
šeima.
Kūnas pašarvotas Mažeika-Evans, 6845 S. Western Ave.
Antradienį, vasario 13 dieną 9 val. ryto bus lydimas iš koplyčios
į Gimimo Šv. Panelės parapijos kapinyną, o po gedulingų pamaldų bus
laidojamas Šv. Kazimiero Lietuvių kapinėse.
Visi a. a. Anton Laurin giminės, draugai ir pažįstami nuširdžiai
kviečiami dalyvauti laidojimą ir suteikti jam paskutinį patarnavimą
ir atsiveiklinimą.
Nulūde lieka: dukterė ir kiti giminės.
Laidotuvių direktorius Mažeika-Evans, Tel. RE 7-9600.

DR. KAZYS GRINIUS
ATSIMINIMAI IR MINTYS
II tomas, 1962 m. Gražiais viršeliais. Kaina \$5.00.
Išleido Dr. Kazio Griniaus Komitetas. Knyga galima
nusipirkti "Naujienose" už \$5.00, užsantant pastu reikia
priedėti 25 centus pastu išlaidoms apmokėti. Taip pat
galima įsigyti ir pirmąjį "Atsiminimų ir mintys" tomą
(neįristą) už \$2.00.
NAUJIENOS
1739 So. Halsted Street — Chicago, 60608

RIMTA KNYGA — GERIAUSIA DOVANA
Naujienose galima gauti o.k.t. knygų, kurios papuoš bet kokią
knygų spintą ar lentyną:
K. Bieinis, PENKTIEJI METAI, gražiai įrista, 592 pusl. \$6.00
K. Bieinis, DIENOJANT, gražiai įrista, 464 pusl. \$6.00
Prof. Vaclo Bieška, ALEKSANDRYNAS, I tomas, gražiai
įristas, 431 pusl. \$7.50
Prof. Vaclo Bieška, SENUJŲ LIETUVIŠKŲ KNYGŲ
ISTORIJA, I dalis, 208 pusl. įrista — \$3.00, minkštasis
viršelias — \$2.00, II dalis, 225 pusl. įrista — \$3.00,
minkštasis viršelias — \$2.00
Dr. K. Grinius, ATSIMINIMAI IR MINTYS, I tomas, 300 p. \$2.00
Prof. S. Kairys, LIETUVA BUDO, gražiai įrista, 418 p. \$5.50
Juozas Liudius, RASTAI, 250 pusl. \$3.00
P. Liudius, ATSIMINIMAI APIE JUOŽA LIUDIJŲ,
88 pusl. \$1.00
S. Michelonas, LIETUVIŲ NEIVILIA AMERIKOJE, 297 p.
įrista — \$5.00, minkštasis viršelias — \$4.00
Dr. V. Sruogienė, LIETUVOS ISTORIJA, gražiai įrista 968
pusl. dabar tik \$10.00
NAUJIENOS,
1739 So. Halsted St., Chicago 8, Ill. — Telef. HA 1-6100

**SENIAUSI IR STORIAUSI
LAIKRAŠČIAI PASAULYJE**
Seniausias be pertraukos eja-
nantis laikraštis yra švedijos
Jost Och Inrikes Tikningar, kurį
Karališkoji Akademija leidžia
nuo 1664 metų.
"Storiansias" laikraštis — 966
puslapių — buvo išleistas New
York Times, sukaktuvinė 1965
m. spalio mėn. laida.
Nors angliški JAV dienra-
čiai turi milijoninius tiražus,
bet juos pralenkia Japonijos
Ashashi Shimbun ir Sovietų
Pravda ir Izvestija.

**SUSIRINKIMŲ
PRANEŠIMAI**
— Utenos. Apeklities Klubas
nėsinis susirinkimas bus antradi-
nį, vasario 13 d., 7 val. vak. Hol-
wood svetainėje, 2417 W. 43rd St.
Yra daug visokių reikalų aptari-
ma, prašome narius atsilankyti.
Po susirinkimo bus valės.
Klubo Valdymo

**REMIKITE TUOS BIZNIERIUS,
KURIE GARSINASI
"NAUJIECSE"**

**SVENTO RASTO PAMOKYMAI IR PAAIŠKINIMAI,
KIEKVIENA DIENA BUTINI KRIKSCIONIUI**
Duošite kantrybei atlikti savo tobulą darbą, kad būtų geriau, pilni
ir nieko neturėję. Juk, I-4.
Negalime lengvi nė žingsnio priekiu, jei nepanaudojame Diego kanti-
nomo malonės; ir jokia kita malonė dailiau neišgrūna Krikščionišką
charakterį kaip ta ir jokia kita nėra tiek pagirta kaip ta, ir jokia kita
diek nepagarbia visos malonės Dievo, per kurio Teisybė yra įkvėpta ta
malonė. Kantrūs mandagumas uoliai stengiasi sustabdyti tvan žmoginių
netobulybių ir silpnųjų, ir besikankindamas stengias atgauti dievišką
lygybę: yra negreitas supykimas ir pilnas meilės: yra greitas pažinti ta-
kus tiesos, teisybės ir pasirengs vaikščioti teisybės keliais: atsimena
savo silpnybės ir turis jausmą su kitais žmonėmis, jų silpnybės ir ne-
tobulybės.
Krikstus pasakė, kad jis įsteigė bažnyčią. Bažnyčių yra daug, bet ne
kiekvienam aišku, kurį yra tikroji. Krikščioniui reikalinga tikroji Kri-
staus bažnyčia. Visus šiuos svarbius klausimus rasite atsakymus nedidelėje
knyguteje, kuri vadinasi "Tikroji bažnyčia". Ją nemokamai gausite, jei
parašysite tokiu adresu: F. Zavist, 3715 W. 66th St., Chicago, Illinois 60629
SV. RASTO TYRINETOJAI

PETKUS
TĖVAS IR SŪNUS
MARQUETTE FUNERAL HOME
2533 W. 71st Street
Telef.: GROVEHILL 6-2345-6
1410 So. 50th Ave., Cicero
Telef.: TOWNHALL 3-2108-9
TRYS MODERNISKOS KOPLYČIOS
AIKSTĖ AUTOMOBILIAMS PASTATYTI

Laidotuvių Direktorai
MAŽEIKA & EVANS
6845 SO. WESTERN AVE.
TRYS MODERNISKOS
AIR-CONDITIONED KOPLYČIOS
MAJUSAS VESTA
REpublic 7-9600 REpublic 7-9601

EUDEIKIS
SENIAUSIA IR DIDžiausia LAIDOJIMO ĮSTAIGA
LAIDOTUVIŲ DIREKTORIAI:
DOVYDAS P. GAIDAS GERALDAS F. DAIMID
4605-07 So. HERMITAGE AVENUE
Tel.: YARDS 7-1741 - 1742
4330-34 So. CALIFORNIA AVENUE
Telefonas: LAFAYETTE 3-0440
MODERNISKOS AIR-CONDITIONED KOPLYČIOS

NARIAI:
Chicago
Lietuvių
Laidotuvių
Direktorių
Asociacijos

AMBULANCE
PATARNAVI
MAS CIENA
IR NAKTĮ
★
TURIME
KOPLYČIAS
VISOSE MIESTO
DALYSE

ANTANAS M. PHILLIPS
3307 So. LITUANICA AVENUE. Phone: YARD 7-3401
BUTKUS - VASAITIS
1446 So. 50th Ave., Cicero, Ill. Phone: OLYMPIC 2-1005

PETRAS BIELIUNAS
4348 So. CALIFORNIA AVE. Phone: LAFAYETTE 3-3572
GEORGE F. RUDMINAS
3319 So. LITUANICA AVE. Tel.: YARDS 7-1136-1139

STEPONAS C. LACK IR SŪNUS
(LACKAWICZ)
2424 WEST 69th STREET REpublic 7-1213
2314 WEST 23rd PLACE Virginia 7-6672
11028 SOUTHWEST HIGHWAY, Palos Hills, Ill. 974-4410

P. J. RIDIKAS
3354 So. HALSTED STREET Phone: YARDS 7-1911
GARSINKITES NAUJIECSE
NAUJIECSE, CHICAGO 8, ILL. — MONDAY, FEBRUARY 12, 1973

East Chicago, Ind. miesto maoras Robert Pastrick iškia ALT atstovams proklamaciją vasario 16 praga ir kartu pasirašė Jaunimo peticiją. Iš k. į d. — V. Aukštulis ALT sgos pirm., R. Holuišas jaunimo atstovas, majoras R. Pastrick, A. G. Vinick ALT skyriaus pirm. ir P. Indreika sekretorius.

VASARIO ŠEŠIOLIKTA IR MES

Vasaris yra mūsų tautos laisvės ir nepriklausomybės mėnuo. Vasaryje turėtume džiaugtis, kad po ilgų rusų priespaudos pagaliau lietuviai išsikovojo laisvę. Bet, deja, šiandien to džiaugsmo nėra. Tie patys rusai iš carizmo persikrikštijo į komunizmą, ko pasekoje mūsų tauta kenčia dar didesnę priespaudą. Kad laisvasis pasaulis neišgirstų pavergtųjų balso, su visais pavergtaisiais jie ir Lietuvą atitvėrė geležine siena.

Po Stalino galo ta siena jau gerokai sukižo. Pro jos plyšius į laisvąjį pasaulį jau daugiau prasiveržia žinių, tačiau ne džiuginančių, bet kartais ir labai skaudžių. Tačiau toli gražu mes čia ne viską sužinome apie ten vykdomą priespaudą ir terorą. Dažniausia mus pasiekia tik tos žinios, kurios ten sudrumsčia priėjusi komunistinį liūną tiek, kad net per kraštus liejasi. Pavyzdžiui: tikinčiųjų parašai, surežisuoti teismai, S. Kudirkos ir kitų kančios vergų stovyklose. Jau žinome, kad ir paskutiniu metu su komunistiniu užsidegimu ten vykdomas tautos naikinimas. Į pavergtą Lietuvą paspartintai grūdami rusai, o iš Lietuvos, ypač jauni, „savanoriškai“ sklaidomas po visą „placiąją tėvynę“. Žino-

me, kad bet koks laisvesnis pasireiškimas ten slopinamas visomis barbariškiausiomis priemonėmis. Tačiau nors ir taip, bet tauta visais jai galimais būdais šaukia — Laisvės Lietuvai!... Net pro liepsnojančias lūpas veržiasi laisvės šauksmas...

Pasiekiančios iš pavergtos tėvynės žinios mus negali paguosti. Šešioliktos Vasario mes negalime švesti pakilioje ir džiaugsmo, kaip kad švėsdavome Nepriklausomybės laikais. Dabar ši didžioji tautos diena švenčiama susirūpinime ir pasiryžime. Šiandien visus kasdieninius reikalus padėję į šalį, plačiu žvilgsniu atsigrežiame į Tėvynę. Apžvelgiame, kuo ir kiek esame prisidėję prie jos laisvės siekimo, kuo ir kaip galime prisidėti prie bendros tautos kovos. Kas darbu, kas žodžiu, plunksna, daina ar net tautiniais šokiais, o kas pinigine auka stiprinkime kovą ir pavergtųjų viltis. Šios šventės proga kiekvienas padoru lietuvis prisidės prie aukščiausio visos tautos siekimo — Laisvės. Visi sujunkime rankas aukščiausiam visos tautos tikslui. Vasario šešiolikta diena paskelbtas Nepriklausomybės akts. Savanorių, partizanų, ir dabartinių didvyrių au-

Juk Tėvynei dar prašius mūsų sibiailvės dangus...

P. Venclova

NAUJAS MEDICINOS DAKTARAS

Dr. Robert Kazan, Petro ir Genovaitės Kazanauskų sūnus, vasario 4 d. gavo medicinos daktarą Loyola - Strich Medicinos mokykloje per iškilmes McCormick salėje, Chicagoje.

Dr. Kazan lankė Svė. M. Marrijos Gimimo parapijos mokyklą, Brother Rice aukštesniąją mokyklą ir baigė Loyolos universitetą 1969 metais. Šiomis dienomis jis vyksta į Angliją toliau studijuoti neurologiją Oxfordo universitete.

Po to jis žada internato stažą atlikti chirurgijoje Mayo klinikoje, Rochester, Minn. Dr. Kazan bus ten penkerius metus ir toliau specializuosis chirurgijoje ir neurologijoje, kaip tos ligoninės chirurgas. Užbaigęs studijas Rochester, Minn., jis tikisi dirbti Chicagoj.

EAST CHICAGO, IND.

Šio miesto meras Robert E. Pastrick savo sausio 30 d. proklamacijoje Vasario 16 dieną paskelbė Lietuvos Respublikos Diena, be kt. pareiškdamas: "Kadangi Kremliaus valdovai suokalbėje su hitlerine Vokietijos brutaliai sulaužydamos tarptautinę teisę padarė invaziją į Lietuvą prieš lietuvių tautos valią aneksavo Lietuvą į Sovietų Sąjungą" ir t. t. "dėl to aš Robert A. Pastrick, East Chicago, Ind. miesto meras, šiųnį Vasario 16 skelbiu Lietuvos Respublikos dieną".

Gubernatorius Walker kovos prieš alkoholį

Savo pačią pirmąją proklamaciją naujasis Illinois gubernatorius Dan Walker paskelbė ryšium su Illinois Bažnyčių Akcijos prieš Alkoholį 75 metų sukaktuvėmis. Gubernatorius Walker pastebėjo, kad Illinoisij dabar yra apie 650,000 alkoholikų ir tas skaičius sparčiai didėja po 35,000 naujų alkoholikų per metus. Dėl alkoholio kaltės per automobilių nelaimės žūsta tūkstančiai žmonių ir milijonai žmonių būna sužeidžiami, o medžiaginių nuostolių kasmet padaroma už bilijonus dolerių.

Gubernatorius siūlo studentams mokyklose supažindinti su sveikinamųjų vaistų pavojais ir jų kenksmingomis pasekmėmis žmogaus organizmui.

Savo proklamacijoje gubernatorius Walker šiuos 1973 metus paskelbė ILLCAAP metais Illinoisijoje. (ILLCAAP yra pirmosios raidės organizacijos — Illinois Church Action on Alcohol Problems).

Dr. Robert Kazan tėvas Petras Kazanauskas yra pirminkas Mutual Taupymo bendrovės, 2212 W. Cermak Rd., Chicagoje. Dr. Roberto jaunesnis brolis Allan studijuoja mediciną Loyola - Strich Medicinos mokykloje. Antras brolis — Richard dar lanko Brother Rice aukštesniąją mokyklą.

Sveikiname dr. Robertą Kazan, užbaigusį aukštusius mokslus, ir linkime daug pasisekimo tolimesniems mokslams — k.

HELP WANTED — MALE-FEMALE

Reikia Darbininkų ir Darbininkių
CREW MANAGER-SUPERVISOR
Boys to sell jewelry made by the handicapped, \$250-\$350 a week.
Call or apply
4321 ST. CHARLES RD., BELLWOOD 547-6443

KNYGOS VAIKAMS IR JAUNIMUI

— Sek pasaka, mamytė, Apie senus laikus, Krakojų po-laukus...

S. Petersonienė

Poezija ir pasakos yra vaikų mėgstami ne mažiau kaip žaidimai ar krikštavimai. Naujienose galima gauti šių perliū ir žemėčių mūsų mažiesiems bei jaunimui:

1. N. Butkienė, VELYKU PASAKOS, 32 psl., telpa 6 pasakos ir D.V. NUKES, 34 psl. su 8 apsakymėliais iš vaikų pasaulio. Abi gausiai iliustruotos, spalvotais viršeliais, kainuoja po 1 dol.
2. Vanda Frankienė-Vaitkevičienė, ŠOKOLADINIS KISKELIS, pasaka mažiesiems. Jūratės Eidukaitės iliustruota. Didelio formato, 24 psl., gražus leidinys. \$1.50.
3. A. Giedrius, MURKLYS, 24 apsakaitės vaikams. Dail. V. Siman-kevičiaus iliustruota, 130 psl., \$1.80.
4. Stasė Vanagaitė - Petersonienė, LAUMĖ DAUMĖ, 17 eilėraščių, kaip pasaka, apie paslaptingąsias laumes Tėvų Žemėje. Labai gražus leidinys, didelio formato, kietais viršeliais, gausiai dail. J. Kiburo iliustruota, 64 psl., kaina 5 dol.
5. Maironis JAUNOJI LIETUVA, poema, 118 psl., \$1.00.
6. Alfonsas Vambutis, TRYS SAKALAI, Liet. Mokytojų s-gos premijuota knyga. Joje originalūs apsakymai, padavimai, legendos, novelės. Dail. V. Stančikaitės iliustracijos, 186 psl., kaina 2 dol.
7. Juozas Švaistas, ŠAUNUS PENKETUKAS, apsakaitės, kaip pasakos vaikams iš ju gyvenimo, svajonių ir žygių. Iliustruota dail. Z. Sodeikienės. Didelio formato, kietais viršeliais, puikus 77 psl. leidinys. \$3.00.
8. Jonas Valaitis, SENOVĖS LIETUVIŲ DIEVAI, mitologijos posmai. Iliustruoti padavimai, legendos ir pasakos — kaip senovės lietuviai ir žemėčiai bendravo su savo dievais, 54 psl., \$1.00.

Vaikai mėgsta ir nori skaityti. Dėlto iš pat mažens yra daug lengviau juos įpratinti lietuviškai skaityti ir mylėti lietuvišką knygą. Jei tėvai išbalansuoti vaikams perkamas dovanas — pusę knygu, pusę žaidimų — lietuviško auklėjimo rodyklė staiga pakiltų aukštyn.

NAUJIENOS

1739 So. HALSTED ST., CHICAGO, ILL. 60608

REAL ESTATE

REAL ESTATE FOR SALE
Namai, Žemė — Pardavimui

PASKOLOS PERKANT NAMUS, DAROMOS ILGIEMS TERMINAMS
IR ZEMAIS NUOSIMČIAIS IMENISIMČIAIS

DEL VISU INFORMACIJU, KREIPKITES I
MUTUAL FEDERAL SAVINGS

PETRAS KAZANAUSKAS, Prezidentas
2212 W. Cermak Road Chicago, Ill. Virginia 7-7747

BUTŲ NUOMAVIMAS

NAMŲ VALDYMAS — NOTARIATAS — VERTIMAI

[VISŲ RŪŠIŲ DRAUDIMO AGENTŪRA]

J. BACEVICIUS — BELL REALTY

INCOME TAX SERVICE

6455 So. Kedzie Ave. — PProspect 8-2233

TERRA

Brangenybės, Laikrodžiai, Dovanos
visoms progoms.
3237 WEST 63rd ST., CHICAGO
Telef. 434-4660

A. G. AUTO REBUILDERS

Cia automobiliai išlyginami ir guda-
žomi. Darbas atliekamas sąžiningai
ir gerai, prityrusių darbininkų. Kai-
nos nebrangios.
3518-24 W. 63rd Street, Chicago, Ill.
TEL. — 776-5888
Anicetas Garbačiauskas, sav.

M. A. ŠIMKUS

Real Estate, Notary Public
INCOME TAX SERVICE
4259 S. Maplewood, Tel. 254-7450
Beto daromi ir liudijami vertimai,
pildomi pilietybės pareiškimai ir
kitoki blankai

HOME INSURANCE

Call: Frank Zapoli
3208 1/2 W. 95th St
GA 4-8654

A. & L. INSURANCE & REALTY

A. LAURAITIS
INCOME TAX
4645 So. ASHLAND AVE.
LA 3-8775
(Currency Exchange istaigoj)
Pigūs automobilių draudimai

AL. IR IGNAS

TAISOME
VISOKIUS AUTOMOBILIUS
Greitas ir sąžiningas darbas,
kaina nebrangi.
Telefonuoti 778-9543 — TEXACO
58-tos ir Western Avenue kampas

SIUNTINIAI I LIETUVĄ

ir kitus kraštus
P. NEDZINSKAS, 4065 Archer Ave.
Chicago, Ill. 60632. Tel. YA 7-5980

A. TVERAS

LAIKRODŽIAI IR BRANGENYBĖS
Pardavimas ir Taisymas
2646 WEST 69th STREET
Tel.: REPUBLIC 7-1941

— Minint Lietuvos Nepri-

klausomybės Sukaktį yra tin-
kamiausias laikas ir geriausia
proga lengvu būdu tinkamai
supažindinti savo draugus ir
kaimynus su Lietuva, jos isto-
rija ir problemomis. Prel. dr.
Juozo B. Končiaus angliškai
parašyta 142 psl. knyga "His-
tory of Lithuania" yra tinka-
mas tam tikslui leidinys. Kaina
2 dol. Gaunama Naujienose,
1739 So. Halsted St., Chicago,
Ill. 60608. (Pr.)

kia demokratinės lietuvių dau-
gumos nusistatymą ir padeda
įvykdyti jos valią.

— Neseniai išėjusią iš spau-
dos rašytojos ir poetės Janinos
Narūnės atsiminimų knygą
"Trys ir Viena" galima gauti
Naujienose. Gražiai išleista,
ilustruota, 160 psl., kainuoja
3 dol.

BUTŲ NUOMAVIMAS, IVAIRŲS
DRAUDIMAI, NAMŲ IR NEKILNO-
JAMO TURTO PIRKIMAS - PAR-
PARDAVIMAS.

BALYS BUDRAITIS

BUD'S REAL ESTATE
4369 ARCHER AVE., CHICAGO
TEL. — 254-5554

PAŽVELK

1 1/2 AUKŠTO MORAS, 2 butai —
5 1/2 ir 4 1/2 kambarių, Karpetai. Alum.
lantai. Moderni virtuvė. Gazo šildy-
mas. Garazas \$18,800.
10 BUTŲ 2 aukštų mūras. Arti
Kedzie ir Parko. Apie \$15,000 pajau-
ma. Galima gauti už \$70,000.
PRIEŠ DEŠIMT metų, prieš Mar-
quette Parką, statytas mūro lukus
pajamų namas, 5 ir 3 kamb. butai,
karpetai, naujas garazas. Daug prie-
dų \$31,500.

MODERNI 6 kamb. mūro residen-
cija, puošni nauji karpetai, "built-
in" virtuvė, 1 1/2 vonios. Du greta po
30 pėdų lotai. Mūro garazas, \$33,500.

ORIGINALUS APARTAMENTINIS
NAMAS. Alumin. lantai, naujas ga-
zo šildymas ir garazas aptvertas pla-
tus skyvas, pajamų \$6,600 metams.
Prašo \$45,000. Priims rimtas derbas.
PUIKUS 2 BUTŲ 19 metų mūras.
2 atskiri šildymai, keramikos vonios,
kabinėtų virtuvės, alumin. lantai, ge-
ležinės tvoros, garazas, arti ofiso. —
\$36,000.

6 1/2 KAMBARIŲ didelis geografinis.
1 1/2 VONIOS Irenagas sausas beismo-
tas, 2 auto garazas. Apie 20 metų,
kaip naujas, \$23,000.

2 BUTŲ 6 metų lukus mūras. 2 auto
mūro garazas. Liungungitui irengtas
beismočas. Arti ofiso, \$48,800.

9 KAMBARIŲ 9 metų mūro residen-
cija, 2 modernios vonios, 2 atskiri šil-
dymai. Cent. oro vėsinimas. Garazas.
Arti Kedzie ir parko, \$40,000.

2 BUTŲ gražus mūras arti vienuo-
lyno. Naujas gazo šildymas, 2 auto mū-
ro garazas. \$28,500.

6 KAMBARIŲ modernus medinis.
Naujas gazo šildymas. Arti Marguolio
radio, \$15,800.

MODERNUS 6 KAMBARIŲ 14 metų
mūras. Cent. oro vėsinimas. Irenagas
beismočas, baras, 1 1/2 vonios, 40' lo-
tas. Garazas, \$24,000.

PLATUS VERTINGAS LOTAS Mar-
quette Parko. Kaina \$9,900

8 KAMBARIŲ 1 1/2 aukšto, 16 metų
mūras. 2 vonios. Irenagas beismo-
tas. Garazas 83' ir Kedzie, \$32,000.

Valdis Real Estate

7051 So. Washtenaw Ave. RE 7-7200

BUILDERS AND CONTRACTORS

Namų Statyba ir Remontas

HEATING CONTRACTOR

Irenagi mieste ir užmiesty naujus ir
perstatu senus visų rūšių namo ap-
šildymo medius. Vėdinimo, kondicioning,
vandens boilerius ir stogu rinas (gutters).
Virbu greit, sąžiningai ir garantuoti.

DOMAS ZUKAUSKAS

4444 So. WESTERN AVE.
Chicago, Ill. 60609. Tel.: VI 7-3447

DEL AUKŠTOS KOKYBĖS, KAINOS

IR SĄŽINGUMO NAMŲ REMONTO
DARBŲ

Stogu dengimas, Vandens nutekėjimo
vazdžiai, Tuckpointing — mūro at-
tvirtinimas ir valymas. Mūrinių,
stalius, cemento ir dažytojo darbai.
Veltui įkainavimas. Skambinkite dabar
AL BELEAKUS. Tel. 238-9656

Federalinių ir valstijos pajamų

mokesčių apskaičiavimas
INCOME TAX
Nekilnojamo turto pirkimas
pardavimas
REAL ESTATE
Paraišy patildymas
NOTARY PUBLIC
Draudimo informacijos
INSURANCE
NAUJAS ADRESAS
SIMAITIS REALTY
2951 W. 63 St. (prie Sacramento)
Tel. 436-7878

K. ERINGIS

CALIFORNIA SUPER SERVICE
Taisomi auto motorai, stabdžiai,
tune-ups ir t. t.
4824 So. CALIFORNIA AVE.
CHICAGO, ILL. TEL. VI 7-9327

PIRKITE JAV TAUPYMO BONUS